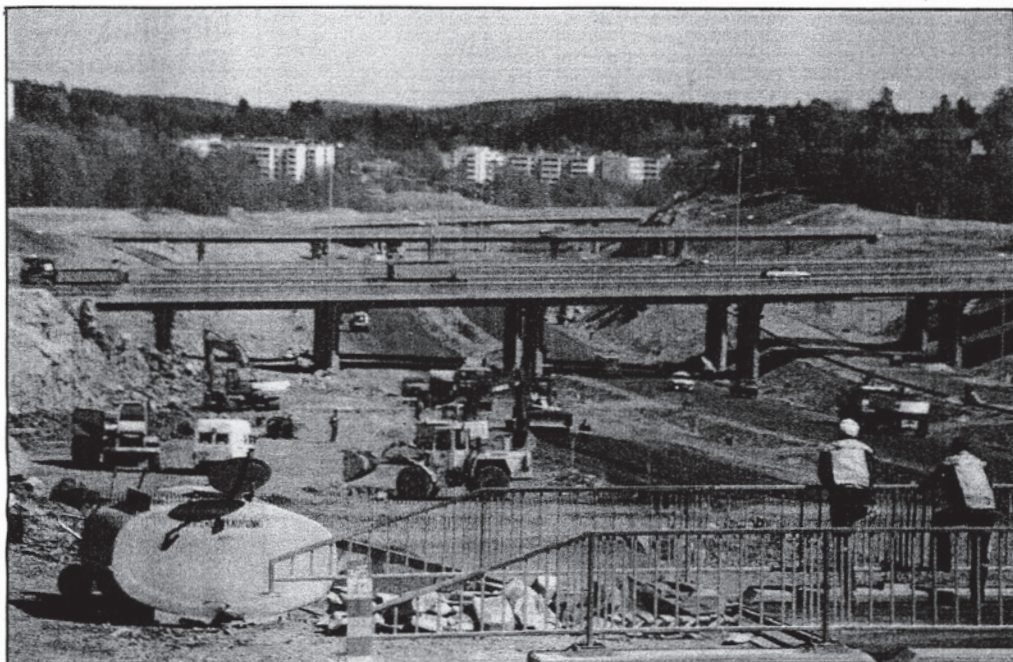

2/94

KARENSSI-SANOMAT

"Teitä on, olispa töitä"

Työttömien toimintakeskuksen käsityöpiirissä kolme kuukautta ollut Kirsi Rouvinen tulee syksyllä takaisin, ellei tule "työesteitä". - Toivotta-vasti tämä kokemus johtaa uuteen ammattiin, hän toivoo.

"Tuntuu, että olen löytänyt uuden ammatin"

Rakennusarkkitehdin opinnot keskeyttänyt ja sisustussuunnittelijan hommista työttömäksi jäänyt Kirsi Rouvinen ei kadu sitä, että tuli ylittäneeksi Tampereen työttömien toimintakeskuksen kynnyksen. Ystävänsä mukaan vetämänä käsityöpiiriin tullut Kirsi on niin innostunut, että tulee syksyllä uudelleen ellei satu töitä saamaan.

-Tuntuu, että olen nyt löytänyt uuden ammatin. Olen oppinut silkkimaalausta, huovutusta ja kylmäreaktiiviväreillä värjäystä. Käytännön kokemusta tuli työväen vappujuhlan banderollien teosta, Kirsi Rouvinen kertoo.

Tiedon puute ja kynnyksen kuiveltu korkeus ovat monelle es-

teitä tulla mu kaan, vaikka periaatteellista valmiutta olisikin. Ylipääsemättömiä esteitä nuo eivät kuitenkaan ole.

-Kynnys ei ollut kauan korkea minulle, enkä usko sen olevan muillekaan ylittämätön. Nyt kun olen itse mukana, olen kertonut toiminnasta kaikille mahdollisille tutuilleni. Eka kerta pitää t aluttaa kynnyksen yli, mutta sitten on helppoa.

-Jonkinlainen värittämyys ja arkuus kuitenkin vaivaa työttömien toimintaa ulospäin. Toiminnasta voisi olla vaikka värikkäitä lööppejä katukuvassa, sanoo Kirsi Rouvinen jolla nyt on kokemusta värikkäiden banderollien teosta.

Teesejä poliitikoille
s.3

Työosuuskunta Hämeenlinnaan
s.5

Luonnonoikeus työelämään
s.7

Työttömän Eurooppa
s.8-9

Kiti ja Jani ovat taas Valkeakoskella
s.13

TUL Turussa, irokeesipallo Suomessa
s.16

Työttömyys on hallitsemisen väline

Kasavan työttömyyden huutoja on myös, että olisimme uuden teollisen vallankumouksen myötä siirtymässä joukkotyöttömyyden aikakauteen ja ettei kehitykselle olisi olemassa todellisia vaihtoehtoja. Näin siksi, että uusi tekniikka on tehnyt mahdolliseksi meidän tarvitsemien tuotteiden ja palvelujen aikaansaamisen paljon pienemmällä työvoiman määrällä kuin aikaisemmin.

Ei ole mitään sellaista luonnonlakia tai objektiivista taloudellista välttämättömyyttä, joka määräisi meistä toiset töihin ja toiset työttömiksi. Olemme itse

luoneet omat työelämän mallit ja systeemit, joten ne ovat myös meidän muutettavissamme, mikäli niin haluamme. Meidän täytyy ehdottomasti kieltäytyä hyväksymästä väitteitä, joiden mukaan nykyinen työttömyys olisi pakko hyväksyä, ja että meidän tulisi vain oppia elämään sen kanssa.

Työttömyys on hallitsemisen väline. Nykyään kuulee usein vaatimuksia, että työaika on lyhennettävä, palkkoja alennettava, erilaiset joustot hyväksyttävä, irtisanomissuojasta yms. luovuttava. Tavalliset ihmiset kylläkin joutuvat mukautumaan ties

minkälaisiin muutoksiin arkielämässään. Mihin sen sijaan ovat unohtuneet vaatimukset mm. vientiyriyten voittojen tasaamisesta kansalaisten ja kansantalouden hyväksi.

Vertailun vuoksi mainittakoon, että tuntia kohti työvoimakustannukset ovat meillä 90 markkaa kun vastaavat kustannukset Saksassa ovat 150 markkaa, kahdeksan tunnin työpäivän hinnat näillä taksoilla ovat siis 720 ja 1200 markkaa. Jos Suomessa lyhennetään työpäivä viiteen tuntiin palkkoja alentamatta, maksaa yhden t yötekijän työpäivä edelleen 720 markkaa.

Lyhyemmän työajan vuoksi yhtä työpäivää kohti voidaan palkata yksi yötekijä lisää jokaista työssäolevaa kohden.

Kymmentuntisen työpäivän hinta olisi 96 prosenttia vastaavan mittaisesta saksalaisesta työpäivästä. Toisin sanoen työttömyys alenisi palkkojen alenematta, tuottavuus kasvaisi ja kilpailukyky säilyisi saksalaisen työvoiman hintaan verrattuna.

Miten on? Onkohan t yöllisyyden hoito kiinni poliittisesta tahdosta? Eikö se edes maksaisi, joten kannattaisi kokeilla.

MIKKO IMMONEN

Uusaktiivisen kokovartalokuva

Suomalaisen 90-luvun työttömän kuva ei ole yksiselitteinen. Massatyöttömyyden parhaita puolia - sen ohella että se työllistää niin monia ihmisiä - on yleisnegatiivisen kuvan muuttuminen moniulotteisemmaksi. Vaikka väärää kuvia sosiaalipummeista edelleenkin on olemassa, on uusaktiivisen kansalaisen kuva kirkahtamassa monella taholla ja tavalla.

Pariasataa lähentelevä työttömien yhdistysten määrä, monipuoliset toimintakeskukset, opinto-, harrastus- ja kulttuuritoiminnan viriäminen, oma valtakunnallinen julkaisu ja muu

tiedotustoiminnan paraneminen ovat esimerkki muillekin kansanosalle siitä, että menneeseen takertumisen sijasta kannattaa tarttua tulevaan.

Pelkkä "vapaa-ajan" toiminta ei tietenkään riitä, sillä kysymys jokapäiväisestä toimeentulosta ja arkisesta ihmisarvosta ovat työttömän perimmäisiä kysymyksiä. Liian vähälle on jäänyt puhe siitä, mitä koko lapsuutensa työttömyyden oloissa kasvanut sukupolvi tuo tullessaan. Toivottavasti huolestuttavat ajanmerkit ovat kuitenkin yksittäisiä ilmiöitä.

Pelkästään työttömien varaan - olkoot kuinka uusaktiivisia hy-

vänsä - ei yhteiskunnallista uudistusta voi jättää. Maan hallitus on oikeutetusti menettänyt arvovaltansa työtä vailla olevien silmissä, mutta jos poliittinen oppositio odottelee vain ministerien nimien vaihtumista, ei sillä ole tulevaisuuden eväitä. Puheenjohtaja Paavo Lipposen ja muiden opposition edustajien kannattaisi paneutua vakavammin kansalaisliikkeiden ja kriittisten yhteiskuntatutkijoiden äänen kuuntelemiseen. Ajautuminen briteistä tai jenkeistä tuttua kaksinaapaista yhteiskuntapolitiikkaa kohti - ajoittaisine valanvaihtoineen - ei ole tavoittelemisen arvoisin asia.

HANNU OITTINEN

JUHA LEHTINEN
HELSINGIN TYÖTTÖMÄT

Vähemmän palkkaa EU:n kilpailukykyä säilyttämiseksi

Vuosien varrella minulla on ollut tapana osallistua vapumparssille. Aatteen miehenä olen pitänyt sitä tärkeänä. Tänä keväänä marssijan rooli vaihtuikin yllättäen järjestäjän rooliin kun Helsingin Työttömät sai tehtäväkseen huolehtia marssin onnistumisesta ja minut valittiin vastuhenkilöksi käytännön asioita hoitamaan.

HeTy:llä oli vapaat kädet rakentaa mieleisensä kulkue ja tapahtuma Eduskuntatalolla. Parituntinen mielienosoitus sisälsi yli 20 kiivasta puheenvuoroa työttömän ihmisen aseman parantamiseksi. Päättönuksemme marssilla olivat Työtä ja Toimeentuloa sekä Tasa-arvoa ja Turvallisuutta. Tapahtumaan osallistui yli tuhat henkeä mikä oli ennakkoodotuksen mukainen luku. Mitään pannukakkua ei marssista tullut vaikka Iita-sanomat kirjoituksessaan niin väitti.

•••••

Minusta työajan reilu lyhentäminen on kaikista tärkein vaatimus. Näin saamme työttömät ja työssäkäyvät, eläkeläiset ja nuoret samaan rintamaan yhteisen edun vuoksi.

Kautta ihmiskunnan historian on tuottavuuden lisääntyminen vähentänyt tarvetta tehdä pitkää työpäivää. Ihmisten ei siis tarvitsisi tuottaa enempää kuin kuluttavat, vaan voisivat lyhentää työaikaansa.

Yritysten omistajat eivät kuitenkaan hyväksy tätä, koska pitkällä työajalla tehty työmäärä kasvattaa heidän henkilökohtaisia tulojaan. Tässä on ristiriita työlläisten etujen ja yritysten omistajien etujen välillä. Tässä on yhteiskunnallisen ja yksityyksen välinen ristiriita: työn yhteiskunnallisen luonteen ja yritysten yksityisomistuksen välinen ristiriita.

•••••

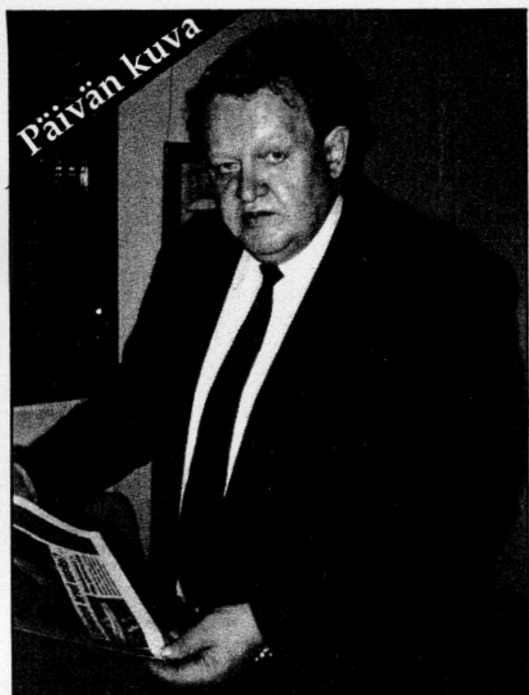
Yritysten omistajat edustavat vanhentunutta järjestelmää, mädäntynyttä maailmaa - kilpailuyhteiskuntaa, mikä merkitsee suuren enemmistön syrjintää ja alistamista. Olisi jo pian siirryttävä porvariston aikakaudesta työväenluokan aikakauteen.

•••••

Vuositolkulla meille työlläisille ja työttömille on toivotettu yhtenäisen Suomen kilpailukykyä välttämättömyydestä.

Varmasti EU:n liittymisen jälkeen sama tulee jatkamaan ennaltaan mutta hieman muunnettuna: Euroopan kilpailukykyä säilyttämiseksi meidän eurooppalaisten työlläisten on suosituttava matalampiin palkkoihin ja pidempiin työaikoihin. Vain näin me voimme turvata hyvinvointimme jatkumisen kilpailussa Japania ja USA:ta vastaan

Marakin lukee Karensssia

KUVALEIKKI TARVAINEN

Nyt se on oikein lehdessä todistettu: myös tasavallan presidentti Martti Ahtisaari lukee Karensissanomia aikaansa seuraavan kansalaisen tavoin. Ja mikä ettei. Nimittäin työttömyys se voi olla Marallakin edessä - pahimmassa tapauksessa karenssi - kuuden vuoden kuluttua, ellei valtakirja uusiinnu tai olot muuten kohen- nu.

Hyviä lukuhetkiä Mara ja onnea työssäne yhteisen isänmaamme puolesta!

Ja vielä kerran kiitokset palkan korotukseenne lahjoittamisesta työttömille.

KARENSSISANOMAT

2.6.1994

Julkaisija
Työttömien valtakunnallinen yhteistoimintajärjestö TVY ry

Päätoimittaja
Mikko Immonen

Toimittaja
Hannu Oittinen

AD
Kirsi Tuuliniemi

Taitto
Tuija Lautainen

Toimituksen osoite
Vuolteenkatu 11,
33100 Tampere
Puhelin 931-124 753
ja 931-142 869

Ilmoitusmyynti ja -trafiikki
Veikko Mähönen
Vuolteenkatu 11,
33100 Tampere
Puhelin 931-124 753
ja 931-142 869

Painos 40 000 kappaletta

Painopaikka
Kangasalan Lehtipaino Oy
PL 28, 36201 Kangasala

Etelä-Hämeen työttömät vetoavat kansanedustajiin ja tuleviin ehdokkaisiin

Pelkkä talous ei nosta maata lamasta

Etelä-Hämeen kansanedustajat ja eduskuntaan pyrkivät ehdokkaat saavat alueen työttömiltä tuhdin eväspaketin 13. kesäkuuta pidettävässä alueellisessa tapaamisessa. Koska aiheet eri puolilla maata ovat jotakuinkin samanlaiset, Karensisanomat pitää aiheellisenä julkaista nämä teesit pääpiirteissään.

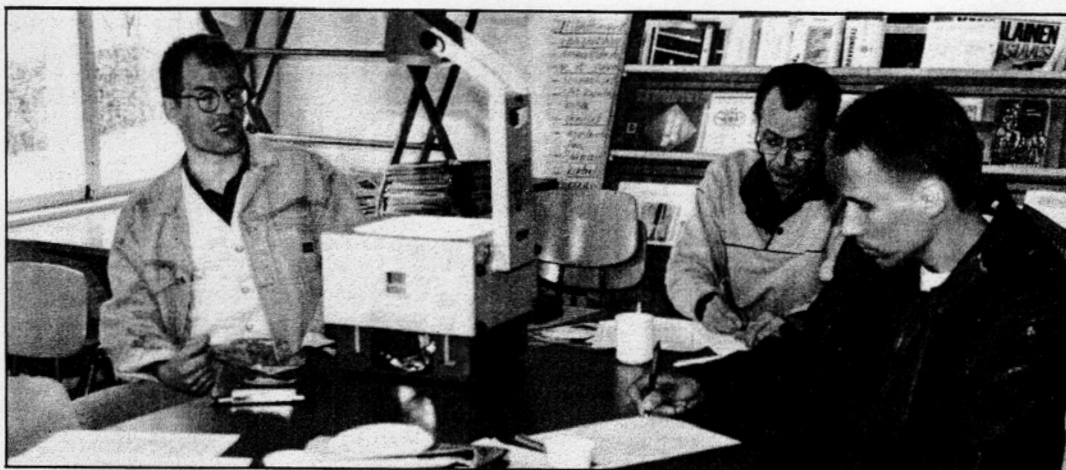
Eteläisen Hämeen työttömien tavoitteissa ovat talouden kohentamisen ohella oikeus tattuun perustuloon ja ammatillisen osaamisen parantamiseen työttömyyden aikana, työllistymisen kynnyksen alentaminen sekä oikeus eläketurvaan. Lisäksi esitetään, että eduskunnan sosiaalivaliokunnan neuvonantajaksi nimitetään työttömyysvaliokunta.

Tosiasioita taloudesta

Kansantalouteen tulee lisää käyttövoimaa vain pitämällä vienti tuontia suurempana. Nykyisellä vauhdilla viennin vaikutus näkyy vasta vuosikymmenen lopulla tai seuraavan alussa. Tavoitepaperissa muistutetaan, että bruttokansantuotteen 200 miljardin markan palkkapatotti on se voimavara, jota jakamalla voidaan työtä saada nopeasti lisää. Toisena vaihtoehtona on elvyttää lainarahalla.

Työttömyyden poistaminen ei ole kuitenkaan ensisijaisesti taloudellinen, vaan poliittinen tahdon asia. Tällä hetkellä ei ole poliittista tahtoa poistaa työttömyyttä tai edes todella poistaa tai lievittää työttömyydestä johtuvia haittoja. Työttömille ei tahdota antaa laillisia selviytymisen keinoja.

Työttömyyden poistaminen ei ole kuitenkaan ensisijaisesti taloudellinen, vaan poliittinen tahdon asia. Tällä hetkellä ei ole poliittista tahtoa poistaa työttömyyttä tai edes todella poistaa tai lievittää työttömyydestä johtuvia haittoja. Työttömille ei tahdota antaa laillisia selviytymisen keinoja.

Etelä-Hämeen työttömät pohtivat teesejään poliitikoille Hämeenlinnassa. Aiheesta alusti Kaarlo Saxell (vas.) Fiihimäeltä.

Vain työ katkaisee työttömyyden

Työttömien omaehtoisesta kouluttautumisesta rankaiseminen on tyhmää yhteiskuntapolitiikkaa, josta tulisi päästä irti mitä pikimmin. Koulutus tulisi nähdä yhteiskunnalle ja yksilölle hyödyllisenä tapana olla sivussa työelämästä. Ainoastaan ansiotyö voisi olla työttömyyden katkaiseva tekijä, mutta sitä pitäisi olla tarjolla niin ettei työttömyysjako muodostuisi kuutta kuukautta pidemmäksi.

Tavoitepaperissa esitetään, että työttömyyskorvauksen vaikutus tulon raja on nostettava 1500 markkaan niillä, jotka saavat peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea. Läki ansioon suhteutetusta työttömyysturvasta on palautettava uudelleen valmisteltäväksi. Ulosottokierteen joutuneille työttömille on myönnettävä 12 kuukauden "rauhhoitus-aika", jonka kuluessa työttömälle laaditaan maksuohjelma ja jonka aikana hän voi tulla maksuky-

kyiseksi.

Perheen toimeentuloturvasta arvioitaessa on lähtökohtana oltava perheen todellinen tilanne, jolloin esimerkiksi velanhoitokulut on otettava huomioon todellisten kustannusten mukaan elinkustannuksia laskettaessa. Näissä oloissa on kaikin tavoin tuettava työttömien omaehtoisia työllistymis- ja kouluttautumistoimia.

Osaamistaan pitää saada mainostaa

Koska perinteiseen massatyöllisyyteen ei ole paluuta, on tuettava uusia työttömien omilla ehdoilla syntyviä työsuhteiden muotoja. Samalla on madallettava rajoja eri työsuhteiden välillä, mm. palkkatyön ja yrittäjyyden muotoja toisiinsa lähentäen. Yrittäjyyden eri vaihtoehtoja on kehitettävä siten, että niiden kautta on helpompi työllistää itsensä osa-aikaisesti tai kausiluotoisesti.

Etelä-Hämeen työttömät vaativat, että työttömällä tulee olla lupa mai-

nostaa omaa ammattitaitoaan ja osaamistaan ilman että joutuu epäilyksi pimeästä työstä. Tulee turvata mahdollisuus lähteä kokeilemaan yritystoimintaa työttömyyspäivärahan tuella siten, että on samanaikaisesti päätöminen työtön ja sivutoiminen yrittäjä.

Päättäjille ja "päättäjähakkaille" esitettävissä tavoitteissa yhtenä kohtana on uusimuotoinen 1-3 vuotta kestävä kisaillaika. Järjestely taikaisi valmistuneelle yhteyden työelämään ja varmistaisi entistä paremman ammattitaidon. Tällä tavoin ei syntyisi tilanteita, joissa työharjoittelun puuttuminen estää nuoria valmistumasta. Niinpä ammattitaidon osoittaminen näyttökokeella on saatava voimaan jom tämän vuoden syksyllä. Siihen on saatava opetusministeriön kautta riittävät voimavarat.

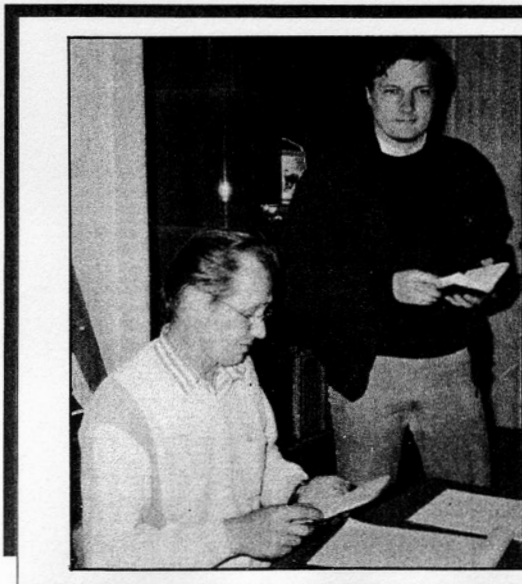
Neuvoa-antavat eduskuntaan

Työttömyyden riistäytyminen

käsistä on saanut aikaan kokonaisen rypypään kiireellä valmisteltuja lakeja, joiden soveltamista ei ole ajateltu riittävän pitkälle. Työttömän arkielämään näiden lakien yhteisvaikutukset ovat usein kestävämpiä, epävarmuutta ja uhkia luovia. Näillä keinoilla ei tueta työttömän pyrkimyksiä säilyttää aktiivinen ote elämässään.

Pitkäaikaistyöttömille on taattava oikeudenmukainen eläketurva. Asia on kiireellinen, koska työttömänä on yhä kasvava joukko yli 50-vuotiaita, jotka ikänsä takia menettävät oikeuden jäljellä olevien vuosien eläkekertymään ja joiden työllistymine ennen eläkeikää on varsin epätodennäköistä.

Näiden seikkojen vuoksi tulisi Etelä-Hämeen työttömien mielestä perustaa kiireesti työttömistä koottu työttömyysvaliokunta eduskunnan sosiaalivaliokunnan yhteyteen. Sen tehtävänä olisi aktiivinen tiedonkeruu työttömien elämäntilanteesta ja yleensä asiantuntijalajina toimiminen eduskunnan sosiaalivaliokunnan apuna.

Kansanedustajia työttömille

Johannes Koskisesta ensimmäinen kummikansanedustaja

Kansanedustaja Johannes Koskinen ryhtyi ensimmäiseksi työttömien kummikansanedustajaksi Hämeenlinnassa 23.5.1994.

Kansanedustaja Koskinen toimii linkkimiehenä eduskunnan ja työttömien välillä. Hän vie kentän aloitteita ja mielipiteitä eduskuntaan ja tuo selontekoja takaisin kentälle eduskunnassa käsiteltävistä asioista. Koskinen an-

taa myös asiantuntija-apua kansanedustajiin vaikuttamisessa. Tapaamiset hämeenlinnalaisen työttömien kanssa tullaan järjestämään kerran kuukaudessa.

Myös muualla Etelä-Hämeessä kaavailaan kummikansanedustajia. Niinpä Sirkka-Liisa Anttila, Pekka Rätty, Iiro Viinanen ja Esko Helle pääsevät halutessaan remmiin.

Kansanedustaja Johannes Koskinen (oikealla) ja Hämeenlinnan Työttömät ry:n puheenjohtaja tulivat työttömien eduskunnalle menevää toivomuksia.

Kansalaiset:

Talkoisiin!

Kansalaistalkoot työttömyyden ja sen haitallisten seurausten torjumiseksi on Kotimaan-lehden ympärille muodostuneen Lähimmäisvastuu ry:n alkuunpanema valtakunnallinen kampanja varojen keräämiseksi työttömien hyväksi paikallistasolla. Keräys alkoi vappuna ja jatkuu lokakuun loppuun saakka.

Miksi möinen keräys on tarpeellinen? Siihen antaa vastauksen Kansalaistalkoiden valtuuskunnan puheenjohtaja, emeritus arkkitehti Mikko Juva.

"Kansalaistalkoot - Vastaisuus työttömyydelle" voi olla toivoa merkki, yhteisen tahdon, yrittämisen ja tulevaisuuden ilmaus. Tässä on mahdollisuus vaikuttaa käytännössä ja samalla herättää keskustelua, jotta syntyy yhteistä tahtoa työpaikkojen luomiseksi."

Keräyksen suojelija, rouva Eeva Ahtisaari on puolestaan todennut tällä tavoin:

"Suomalaisissa on aina ollut peräänantamattomuutta ja sisua, joilla vaikeudet voitetaan. Me

voimme itse luoda uusia edellytyksiä työnteolle tässä maassa.

Ihmisytemme näkyy siinä, että vaikeuksiin joutunutta ei hylätä hädän hetkellä. On aika vaikuttaa tulevaisuuteemme. Yksi vaikuttamisen tapa on juuri Kansalaistalkoot."

Miten keräys tapahtuu käytännössä

Keräyksen järjestäjät painavat tilisiirtokortteja, joihin merkitään aina kyseisen keräyksen suorittajaorganisaation oma tunnus. Keräysorganisaationa voi olla paikallinen seurakunta, työttömien yhdistys tai muut vapaaehtoiset.

Tampereella seurakunnat ovat tehneet sellaisen päätöksen, että Tampereen Seudun Työttömät ry. hoitaa koko keräyksen kaupungin alueella.

LEENA PANULA

Kysy lisää asiasta:

Tampereen Seudun Työttömät ry/Leena Panula, p. 222 3387

TVY mukana talkoissa

Kansalaistalkoot on työttömien yhdistyksille tarjottu tilaisuus kerätä varoja omaan toimintaan ja saada siihen valtakunnallista julkisuus- ja materiaaliutua. TVY:n puheenjohtaja Mikko Immonen muistuttaa, että nyt pitää miettiä paikallisia kohteita varainkeräykseen kullakin paikkakunnalla.

-Se ei vaadi suurta vaivaa. Kun ilmoitatte yhdistykseenne mukanaolosta kampanjassa Kotimaan Lähimmäisvastuulle, he painavat teille toivomanne määrän yhdistykseenne nimellä tai koodilla varustettuja kampanjakortteja. Te huolehditte niiden

levittämisestä ja kampanjan tunnetuksi tekemisestä paikkakunnallanne. Merkittyyen korttien nettotuoton saatte omaan käyttööne työttömien auttamiseksi, muistuttaa Mikko Immonen yhdistysten roolista kampanjassa.

TVY:n Helsingin toimiston työntekijä Sirkka Rajala vastaa keskitetysti Kansalaistalkoista TVY:n puolesta. Hänet tavoittaa joko puhelimitse tai faxilla numerosta 90-685 1658. Kotimaan Lähimmäisvastuun osoite on Kansalaistalkoot, Pohjoiskaari 15, 00200 Helsinki, puh. 90 - 692 2591 ja fax. 90 - 676 648.

Hämeenkyrössä työttömyyden hoitoon 1,5 miljoonaa

Hämeenkyrön-Viljakkalan työttömien toimikunta toteuttaa pitkäaikaistyöttömyyden nakertavan pohjaa Hämeenkyrön kunnan verotuloilta ja uhkaavan muodostua toimeentulokimenojen suuraiheuttajaksi. Lääkkeeksi toimikunta esittää 1,5 Mmk:n lisärahoitusta työttömyyden hoitoon vuosina 1994-95.

Taustalla ovat kovat luvut. Viime vuoden tilastojen mukaan yli 21 prosenttia kunnan työttömistä on ollut työtä vailla yli 12 kuukautta.

Hämeenkyrössä tämä merkitsee jo noin 600 pitkäaikaistyötöntä. Tämä aiheuttaisi romahduksen kunnan verotuloissa ja hyppäyksen toimeentulotuen tarpeessa, todetaan työttömien yhdistyksen aloitteessa.

Verotuloja työstä tai kuluja joutenolosta

Aloitteessa arvioidaan, että ilman mitään toimenpiteitä yli 300 työttöntä putuaa vuoden alusta voimaantulleen työmarkkinatuen ulkopuolelle syyskuusta alkaen. Koska ainoa tulonlähde heille olisi toimeentulotuki, merkitsisi se kunnalle noin 6 Mmk:n lisälaskua vuodessa.

-Yksinäinen ja velaton työtön voi tällä tavalla joutenkuon Keplotella, mutta huoltovelvollinen ei siihen pysty. Nämäkin työttömät joutuvat turvautumaan toimeentulotukeen

perheensä ylläpitämiseksi. Tästä aiheutuu vähintään 3 Mmk:n lisälasku vuodessa, aloitteessa todetaan.

Hämeenkyrön-Viljakkalan työttömien toimikunta suosittelee satsaamista työllisyysteen, ei pelkästään työttömien vuoksi, vaan myös kunnallistalouden vuoksi. Toimikunta on laskenut, että mikäli kunta sijoittaa työllistämisen esitetyt 1,5 Mmk vuodessa, saa se verotuloina neljästä vuodesta noin 1,9 Mmk.

Toimikunta nimettävä kolmikantaperiaatteella

Työllistämistarvojen lisäksi tulisi ehdotuksen mukaan asettaa toimikunta vastaanmaan kunnan työllistämistöistä siten, että siihen kuuluisivat kunnan työllistämistöistä vastaavaksi nimetty virkamies, edustaja työvoimatoimistosta ja edustaja työttömien toimikunnasta.

Toimikunta tiivistää ajatuksensa seuraaviin teeseihin:

-Jokainen työpaikka on myös säätötyö toimeentulotuen menoissa

-Jokainen työpaikka merkitsee työttömän tulojen ja taitojen ylläpitoa

-Jokainen työ tuottaa varmasti tuloksina töiden järjestelykulut ja tarvittavat työmateriaalit

-Jokainen työpaikka on panos yhteisen edun puolesta kunnan toimissa työntantajana

Virtain Työttömien järjestämä ruokailu on otettu hyvällä mielin vastaan, ruokailijoita on ollut keskimäärin 50-70. Kuvassa Mäki-Kahrat koko perheen voimin pöydän antimia nauttimassa. Vanhempien Maritan ja Jounin seurassa lapset Jussi (vas), Juulia ja Heidi-Maria.

Virtain työttömät esittävät kirjastoremonttia

Virtain työttömien esitys entisen kauppa- ja kirjastoalueen saneeraamiseksi nykykaikiseksi kirjastotilaksi on saanut paikkakunnalla myönteisen vastaanoton. Myös Hämeen lääninhallituksen suhtautuminen on ollut kannustava. Kau pungin kulttuurilautakunta on jo aiemmin kannattanut uusien tilojen hankkimista kirjastolle, mutta työttömien aloite tuntuu antaneen hankkeelle kaivattua potkua.

Kuntalaisten luku- ja muiden kulttuuriharrastusten ja opiskelun lisäksi hankkeella on kaksi hyvin ajankohtaista puoltavaa seikkaa. Virtain kaupunginkirjasto läänin opetusneuvos Raija Haapsaaren mukaan kunnoltaan läänin heikoin, toiseksi talonrakennusalan työttömyys on Virroilla varsin suuri. Alan noin 120 työttömistä pitkäaikaistyöttömiä on 25 prosenttia.

Virtain Työttömien aloitteesta todetaan nykyisen kirjaston olevan ahdas, riittämätön, epäkäytännöllinen, vetoisa ja epätaloudellinen.

-Kirjojen kunnan säilyminen on kysynalaista. Uusien nykyaikaisten toimintojen, esimerkiksi tietotekniikan tuominen nykyisiin tiloihin on tuskin mahdollista. Henkilöstön työolojen kannalta tilat tuskin läpisisivät työsuojelutarkastusta, todetaan työttömien aloitteessa.

Edelleen todetaan, että paikallinen K-Rauta on tarjonnu t aivan kaupungin keskustassa sijaitsevaa kiinteistöään kaupunginostettavaksi 3 miljoonalla markalla. Jos tilojen saneeraukseen käytettäisiin 1 Mmk, olisi valtion rahoitusta saatavissa 2,5 Mmk, joten kaupungin osuudeksi jäisi 1,5 Mmk.

Yhdessä kerroksessa olevat tilat ovat helposti muunneltavissa, lisäksi K-Rauta on luvannut ilmaiset arkkitehdin laatimat saneeraus suunnitelmat. Lääninhallinnon tietojen mukaan Virrat saisi helposti rakennusluvan. Tälle vuodelle valtion budjetin 30 Mmk:n määrärahaa on

hakenut 12 kirjastoa, joista 10:n hakemus on hyväksytty.

Työttömyys ja lainaus kasvaneet yhdessä

Työttömyyden nopea kasvu on kaikkialla lisännyt kirjaston käyttäjien ja lainausten lukumäärää, näin myös Virroilla. Työttömien aloitteessa huomautetaan, että kirjaston palveluja tarvitaan myös paikkakunnan aikuisopiskelussa ja kansalaisopiston toiminnassa. Kirjastoon pitäisi saada sijoittaa myös työhallinnon itsepalvelupiste tietokonepääteineen.

-Uudet, avarimmat tilat sallisivat viihtyisän kirjakahvilan aikaansaamisen kau pungin keskustaan. Kirjasto pystyisi myös tarjoamaan muita kokoonntumiloja kansalaisjärjestöjen toimintaan ja tapahtumiin, sanoo Virtain Työttömät aloitteessaan.

Sonkajärven työttömät:

Perusturva ei riitä toimeentuloon

Työministeriön kansliapäällikkö Pertti Sorsa on ilmaissut halukkuutensa remontoida ansiosidonnaista työttömyysturvaa järjestelmää. Hänen mielestään ansiosidonnainen työttömyysturva pitää hyvästä työttömyysturvasta. Edellä mainituille tahoille pitäisi olla selvää, että työttömyysturvan heikentämisellä ei julkisia menoja supisteta, vaan pitkäaikaistyöttömyys ja toimeentulovaikeudet aiheuttavat aina lisämenoja. Perusturva ei kertaakaan riitä jokapäiväiseen toimeentuloon. Vuonna 1992 258 900 kotitaloutta joutui turvautumaan toimeentulotukeen ja sen piirissä oli 9,2 prosenttia väestöstä. Tänä vuonna tällaisten kotitalouksien määrä tulee edelleen lisääntymään.

Mielestämme yhteiskunnalla on oltava varaa työttömyysturvan maksuun, jos se ei kykene turvaamaan perustuslain mukaista oikeutta työ-

minen.

Edellä mainitut esitykset perustuvat virheellisiin näkemyksiin, joiden mukaan aktiivisen työvoimapolitiikan esteenä on työttömien työhallittomuus, mikä taas johtuu liian hyvästä työttömyysturvasta. Edellä mainituille tahoille pitäisi olla selvää, että työttömyysturvan heikentämisellä ei julkisia menoja supisteta, vaan pitkäaikaistyöttömyys ja toimeentulovaikeudet aiheuttavat aina lisämenoja. Perusturva ei kertaakaan riitä jokapäiväiseen toimeentuloon. Vuonna 1992 258 900 kotitaloutta joutui turvautumaan toimeentulotukeen ja sen piirissä oli 9,2 prosenttia väestöstä. Tänä vuonna tällaisten kotitalouksien määrä tulee edelleen lisääntymään.

Mielestämme yhteiskunnalla on oltava varaa työttömyysturvan maksuun, jos se ei kykene turvaamaan perustuslain mukaista oikeutta työ-

hön. Kerran yhteiskunnalla on vara maksaa kymmeniä miljardeja markkoja pankkituokeakin julkisista veroista, on kontuutonta vaatia työttömyysturvan heikentämistä. Pitkäaikaistyöttömyys on voitava vastakin katkaista työvoimapolitiisin keinoin ja työttömille on turvattava mahdollisuus sellaiseen työttömyysturvaan, että sillä voi tulla toimeen. Työttömiä on rohkaistava omaehtoiseen työllistymiseen poistamalla keinotekoisia esteitä työttömyysturvan saannilla.

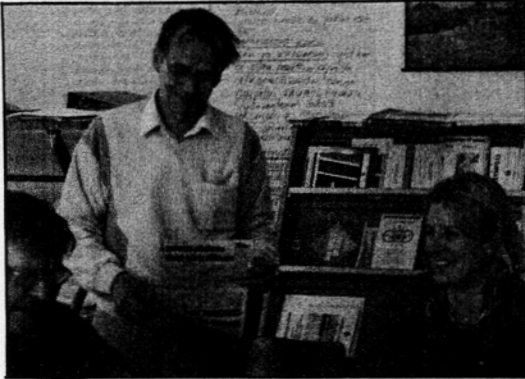
Mielestämme työllisyystä ei voida parantaa kotitalouksien ostovoimaa supistamalla. Ostovoimaa on päivästövoin lisättävä mm. perusturvaan tuuuvasti korottamalla, jotta lammasta päästäisiin. Maailmassa on paljon maita, joissa ei ole minkäänlaista työttömyysturva. Joukko työttömyyttä se ei ole kuitenkaan näissäkään maissa poistanut.

Hämeenlinnalaiset perustivat työosuuskunnan

Hämeenlinnalaiset työttömät perustivat työosuuskunnan 25.5. Osuuskunta sai nimekseen Työosuuskunta Häme. Osuuskunnan tarkoituksena on tukea ja parantaa jäsentensä taloudellista asemaa hankkimalla työtä. Työosuuskunnan hallitukseen valittiin toimitusjohtajaksi Tarja Helanen, puheenjohtajaksi Maija Pulli,

varapuheenjohtajaksi Matti Lehtinen ja hallituksen jäseniksi Rauno Mäkinen, Sini Rautanen ja Pekka Ventelä.

Työosuuskunta Häme aloittaa niin pian kuin mahdollista ja lunastaa näin monien innokkaiden ja aktiivisten Hämeenlinnan seudun jäsentensä toiveet.

Hämeenlinnan seudun työosuuskunnan sääntöjä valmistelevat (vasemmalta) Kirpan puheenjohtaja Pekka Ventelä, Hämeenlinnan Työttömät ry:n puheenjohtaja Matti Lehtinen ja projektsihteeri Tarja Helanen.

Oma-Apu toimii Oulussa

Oulun työttömien Oma-Apu ry, OTA ry, on Suomen vanhin, kaunein ja parhaiten hoidettu työttömien yhdistys. OTA ry:llä on käytössä Oulun kaupungilta vuokrattu 1350 neliömetrin suuruinen monitoimintakeskus. Monitoimintakeskuksessa toimii arkisin työttömien ruokala, jossa ruoka-annoksen saa 10 markalla ja lapset 5 markalla. Työttömien käytössä on biljardi, nykyaikainen kuntosali laitteineen ja saunoineen sekä puutyösalin koneineen. Kuntosali ja puutyöpaja on OTA ry:n jäsenille ilmainen. OTA ry on hankkimassa lähitulevaisuudessa omaa ATK-luokkaa, jossa voidaan antaa koulutusta työttömille ilmaiseksi. Kesäajan toiminnan pääpaino on erilaisten retkien järjestäminen. Lähiaikoina on käynnit Rovaniemelle, Turkuun, sieniretki Yläkiiminkiin sekä laivaristeilyt Vaasasta Ruotsin puolelle. Heinäkuun viimeisellä viikolla järjestetään viikon mittainen perheleiri työttömille yhdessä yhteistyökumppanien kanssa.

Osallistumme korkean tason työllisyysseminariin Oulun kaupungin kutsumana toukokuun lopulla.

OTA ry:n monitoimintatolassa on meneillään ikkuna- ja julkisivuremontti, johon Oulun kaupunki antaa tarveineet sekä on palkannut työllistettyjä remonttiin 10 henkilöä sekä muihin toimintoihin (mm. keittiö-, puhthanapitotyöt, sekä ryhmänohjaajat) toiset 10 henkilöä.

OTA ry on saanut oman ajoittuvan tullivälityksen, joka osittain helpottaa huoltoliikennettä

monitoimintakeskukseen.

OTA ry on jakanut ilmaista ruokaa työttömille ammattiasiojien tuen turvin useamman kerran ja työtä jatketaan. Myös Oulun Rotuaarilla jaoimme liha-keittoa Perhe-vouden merkeissä.

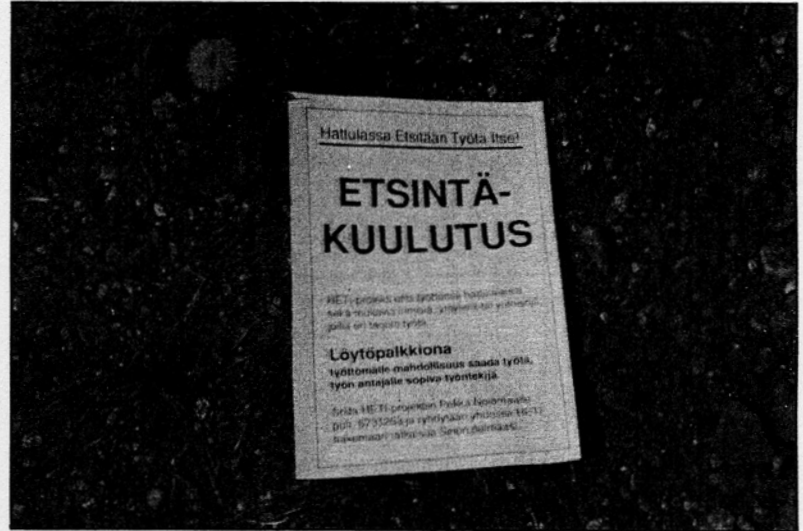
Kesäkuun viimeisenä päivänä tempaisimme mahtavan OTA-monitoimintatalon 1-vuotis syntymäpäivän kutsuvieraineen tähtiesiintyjineen, ruoanjoon merkeissä.

Oulun läänin alueella toimii TEAM-Oulu, jonka pääpaikka on Oulussa. Team-Oulun tarkoituksena on antaa tarvittavaa tietoa Oulun läänin, tarvittaessa muiden läänienkin, alueen työttömien yhdistyksille kaikissa asioissa.

Tasavallan presidentti Martti Ahtisaari osoitti OTA ry:lle ensimmäisen palkkiorahansa 7000 mk. Kutsu OTA ry:n saamaan neuvottelemaan 7000 työpaikan saamiseksi Oulun alueelle lähtee pian Helsinkiin.

OTA ry:n hallitus luottaa täysin siihen, että TVY hoitaa työttömien asioita valtiovaltaan päin. OTA ry:n hallitus jää luotavain mielin odottamaan aikaa, jolloin saataisiin nauttaa monitoimintakeskuksen ovet kiinni.

Olemmekohan liian optimistisiä?

Työtä voi etsiä näinkin.

Hattulassa käynnistyi HETI-projekti

Hattulassa lähettiin ennakkoluulottomasti työn perään käynnistämällä kevään korvalla HETI-projekti. Siinä Pekka Nojomaan avustuksella työttömät kuntalaiset ja työtä tarjoavat löytä-

vät toisensa. Kokeilua tullaan jatkamaan ainakin kesän ajan.

Pekka Nojomaalla on asiakkaita riittänyt ja työtäkin on löytynyt. Työn tekemistä hidastaa kuitenkin vielä korvauskäytännön hitaus ja

byrokraattisuus. Lehtitietojen mukaan korvauksen maksamiseen saatisiin korjausta vähitellen, joten HETI-projektillakin on toiveita onnistua.

Jyväskylän uudet tilat otettu hyvin vastaan

Jyväskylän työttömien uusi toimintakeskus avattiin huhtikuun puolivälissä. Keskellä kaupunkia radan varressa olevat tilat eivät ole vielä loppuun asti remontoituneet, mutta käyttöä on luvassa koko komedulle. Ruokalatoiminta pyöri jo täysillä, jopa mahdollisuuksien ylärajoilla.

-Kävijämäärät tuplaantuivat reilusti ensimmäisen kuukauden aikana. Päivittäin ruokailijoita on kuutisenkymmentä. Olemme myyneet ruokaa omakustannushintaan, mutta korotuspaineita on, koska rahaa pitäisi saada myös kiinteisiin käyttökustannuksiin, kertoo Jyväskylän työttömien yhdistyksen puheenjohtaja Jyri Kiikka.

Muutto viime syksystä saakka olleista väliaikaisista tiloista merkittävä koko toiminnassa hyppäystä eteenpäin. Kaupungin omistukseen tulevan liikealan ruokala piti remontoida lähes kokonaan uusiksi, mutta muissa tiloissa päästään vähemmällä työllä. Huoneistossa on iso valoisia hallitiloja ja lähes samankokoinen "pimeä tila", joiden käytöstä ei ole lopullisia suunnitelmia.

-Kahdesta toistihuoneesta toinen tulee diakoniatyön käyttöön, tarkoitus on järjestää tiloissa myös sosiaali-, mielenterveys- ja työvoimatoimiston palveluja. Se on kuitenkin selvää ettei kynnys ole korkea, vaan toiminta tulee olemaan hyvin epämuodollista. Päivystävä

Jyväskylän työttömien uuden toimintakeskuksen ruokalassa on päivittäin kuutisenkymmentä kävijää. Mikäli toimintaa aiotaan laajentaa, tarvitaan rahan ja työvoiman lisäksi suurtalouseliä.

kesädiakonimmeakaan ei ole kopissa liperit kaulassa, vaan kentällä farkut jalassa, toteaa Jyri Kiikka.

Taloudellista apua vuokratulois- ja maaseurakunta, myös maalaiskunta ja maaseurakunta ovat tulossa mukaan. SAK:n piirin kanssa on postitus sopimus, muutoinkin SAK ja paikalliset ammattiosastot ovat tukeneet työttömien toimintaa Kiikan mukaan "suorastaan kiitettävästi".

Jos halukkaita tukijoita löytyy, niin Jyri Kiikalla on osoitetta kohde

tukimarkoille tai kalustolle.

-Ruokala toimii myös välineiden puolesta kapaisteetin ylärajoilla. Mikäli toimintaa laajennetaan, on keittiöön saatava suurtalouseliä.

Jyväskylän työttömien toimintakeskus sijaitsee Lutakon alueella, osoite on Schaumaninkatu 1, 4. kerros. Ovet ovat auki arkisin klo 9-17 ja ruokala on avoinna klo 11-14.

Elämme ihmeellisiä aikoja. Työtön toimittaja työvoimatoimiston tiedottajana työllisyysvaroilla. Radio Repsikan kautta Erkki Tarvainen palvelee työttömiä työnhakijoita Hämeen läänin pohjoisosassa.

Radio Repsikka palvelee työttömiä

Virtain työvoimatoimiston tuottama Radio Repsikka pyrkii omalta osaltaan palvelemaan työttömiä työnhakijoita. Kahdesti viikossa Hämeen läänin pohjoisosassa kuuluvassa Radio Pirkan lähettämässä ohjelmassa käsitellään työllisyyskysymyksiä, koulutusta ja yleensä työelämän asioita. Aiheet kootaan paitsi Virtain, myös Ruoveden, Kurun, Mäntän, Vilppulan, Kuoreveden ja Oriveden alueilta.

Ohjelman toimittaa Erkki Tarvainen, kokenut radiotoimittaja-freelancer. Työttömänä työnhakijana hänellä itsellään on tällä hetkellä tilapäisesti työllisyystoita työvoimatoimiston tiedottajana. Tarvainen on myös Virtain Työttömien varapuheenjohtaja.

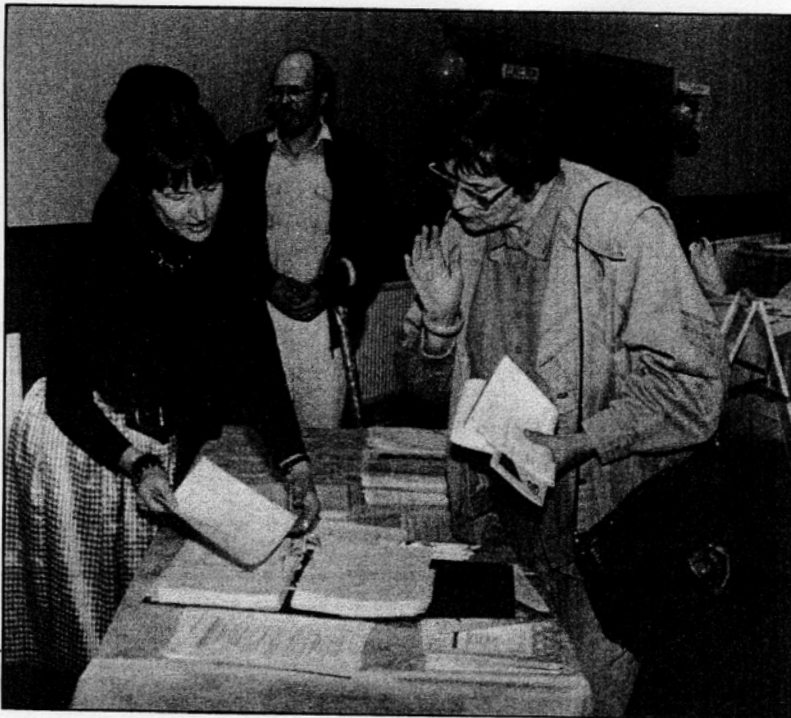
Aikuiskoulutus kiinnosti Tampereella

Tampereen työttömien toimintakeskuksen avoimien ovien päivä veti mukaan runsaan joukon tuttuja ja tuntemattomia. Keskukseen omien toimintojen lisäksi päivän aikana kerrottiin mm. aikuiskoulutuskeskuksen palveluista, jotka kiinnostivatkin kävijöitä varsin paljon.

-Kiitettävään paljon kävijöitä. Tietotekniikka on kiinnostanut eniten, mikä on luonnollista, sillä ilman sitä ei enää pärjätä työelämässä juuri missään. Kysymykset ovat olleet enimmäkseen hyvin yleisellä tasolla, mutta jokunen on halunnut tietoa kesken jääneen kurssin jatkamismahdollisuuksista, kertoi kouluttaja Ritva Priha.

Hän kertoo, että yleinen palaute aikuiskoulutuksen toimintaa kohtaan on varsin myönteistä. Koulutus on kehittynyt paljon takavuosis- ajoista, joten kurssitettavat kokevat saavansa todellista hyötyä.

Kouluttaja Ritva Priha pöydän takana vasemmalla kertoi asiakkaiden olevan tyytyväisiä aikuiskoulutuspalveluihin. Avoimien ovien päivänä kysyttiin lähinnä tietotekniikan koulutuksesta.

VÄSYNEELLE MATKAILIJALLE ON ELRONDIN TALO

Jukka Törmä & Elrondin talo perustettiin viime elokuussa. Bändin eka levy julkaistaan äitienpäivänä Kujasen baarissa. Ilman Jukka Törmää ja Kujasen baaria manserock olisi vähemmän kuin on. Kuinka paljon vähemmän, sen päättäköön kukin tykönsään.

Levyn nimi on Katseen takaa ja se on aika hyvä levy. Aika hyvä sen oltavakin, sillä siihen säilytyn musiikin tekeminen kesti kymmenen vuotta. Jukka Törmän kymmenen vuotta on tasan 39 minuutin ja kolmen sekunnin pituinen.

Takavuosien hitti Annaa ajatella on mukana. Entä muu materiaali?

-Sen kasaaminen kesti tosiaan kymmenkunta vuotta, joten kiire ei tullut missään vaiheessa, Jukka Törmä vastaa. - Tässä on nyt se, mihin mä säveltäjänä ja sanoittajana ja muusikkona pystyn. Rokkia tämä on, jos luokitella pitää. Nyt sitten katsotaan, mikä on vastaanotto.

Sormusten herrasta nimensä

saanut Elrondin talo ei ole mikään pikkubändi. Törmän lisäksi siinä soittavat rokkiluutnantti Honkanen eli Tapio Heinonen (kitara), Jarno Forsman (koskettimet), Mako Laakso (rummut), Ari Hack (basso) ja Sirpa Rieppo (laulu). Jokaisella on Elrondin talon ulkopuolisia musiikkitoita, mutta sitä tärkeämpiä ei kenelläkään.

-Kyllä tämä on pääduuni kaikille, Jukka Törmä kertoo ja jatkaa tiivistämällä bändin kymmenen kuukautta kestäneen työrupeaman: -Ollaan koluttu lähinnä tamperelaisia pikkubaareja.

Jos bändillä pitää olla filosofia, niin Elrondin talon filosofian löytää Tapio Heinosen mukaan sen nimestä.

-J.J. Tolkienin Sormusten herrassa väsynyt matkailija rentoutui Elrondin talossa. Se on rauhan paikka ulkopuoliseen säpinään kyllästyneelle.

Lutherin työkäsityksestä väitellyt Seppo Kjellberg

Luonnonoikeus työetiikan perustaksi

Keskustelu työelämästä saa uusia ulottuvuuksia kun mennään markkojen ja pykälien lisäksi myös asian eteen puoleen. Mitä työ on ihmiselle? Mitä se merkitsee sosiaalisten suhteiden ja kulttuurin kehityksen kannalta? Mitä puolestaan vallitseva yhteiskunnallinen ilmapiiri vaikuttaa työelämään ja sen kautta ihmisten arkeen?

Näihin kysymyksistä käytävään - liian vähäiseen - keskusteluun tuo mielenkiintoisen lisän tamperelaisen teologin Seppo Kjellbergin tuore väitöskirja, jossa tarkastelee suomalaisen työnteoston teorioiden suhdetta Martti Lutherin kutsumusoppiin ja laajemminkin hänen käsitteisiinsä työstä.

Suomalaisiksi työnteotiksi Kjellberg on valinnut Kimmo Keiväsalon, Jan-Otto Andersonin, Heikki Rinteen, Matti Peltosen ja Osmo Soininvaaran. Rinnettä, Peltoista ja Keiväsaloa Kjellberg luonnehtii palkkatyöhön myönteisesti suhtautuviksi, Soininvaaraa ja Anderssonia enemmän tai vähemmän kriittisiksi.

Uskonpuhdistaja Martti Luther puolestaan tunnetaan uterthan työntöön, hyveellisyyden ja esivallan kunnioituksen vaatijana. 80-luvulla Luther sai lisää syntilistia, kun sosiologi Max Weberin vedoten häntä alettiin mainituista syistä pitää varsinaisena riistokapitalismin isänä.

-Tuo on osittain väärä kuva sekä Weberistä että Lutherista, puhuisin jopa näiden teoreetikkojen näennäsymmärtämisestä. Ainakin, jos väitetään että Luther väitti työssä ponnistelun johtavan taivaaseen, niin kuva on väärä. Ei Luther myöskään saarnannut työllä rikastumisen puolesta. Tokkopa tuohon olisi tuolloin ollut mahdollisuksiakaan, ei tosin nytkään, sanoo Seppo Kjellberg.

"Turhaa ja vahingollista työtä ei pidä tehdä"

Max Weberin Luther-kriittikissä on Kjellbergin mukaan peräinkin, sillä kyselemättömälle esivallan

kunnioittamiselle ei ole sen enemmän teologisia kuin yhteiskunnallisiaakaan perusteita. Jotain arvokasta ja tähän päivään yllättävän hyvin soveltuvaa Kjellberg on Lutheria tutkiessaan kuitenkin löytänyt. Yhtymäkohtia 80-luvun suomalaisen tutkimuksen myös löytyi.

-Luonnollisen elintason tavoite on se keskeisin ja kestävin. Sillä on juurensa Aristoteleen luonnonoikeudellisessa ajattelussa, ja se tulee hyvin lähelle nykyaikaisen ympäristöfilosofian perusteita, sanoo Seppo Kjellberg.

Lutheria ei hänen mukaansa ole tarvetta kieltää eikä torjua, päinvastoin hänen työnteostissa päämäärissään on paljon opittavaa.

-Hänelle työ ei ole edes niin py-

gollista työtä, ei pidä myöskään kuunnella turhia ja vahingollisia opetuksia, olivat ne sitten Lutherin tai suomalaisten tutkijoiden. Esimerkiksi Lutherin opin mukainen ajatus työstä huonoista harrastuksista vieroittajana ei Kjellbergin mukaan voi olla työn tarkoitus. Myös usko ihmisten itsemääräämisoikeuteen ja kykyyn tehdä eettisiä valintoja on syytä pitää korkeammalla kuin mitä se oli Lutherilla, kaikesta ihmisen raadollisuudesta huolimatta.

-Parhaimmillaan ihmiset käyvät eettistä keskustelua kaikilla yhteiskunnan tasoilla, ja päättäjät kuuntelevat heitä ja omaatuntoaan. Se uusi ajattelu mikä syntyy, on mielestäni juuri tällaista. Toisin sanoen jatku-

- Odotan kirkoltani samanlaista herkkyyttä työelämän ongelmien suhteen kuin sillä on jo toimittaessa syrjäytettyjen parissa, Paljon pitää vielä tapahtua, sillä opetuksemme on liiaksi vallanpitäjien myötäilyä, sanoo tuore teologian tohtori.

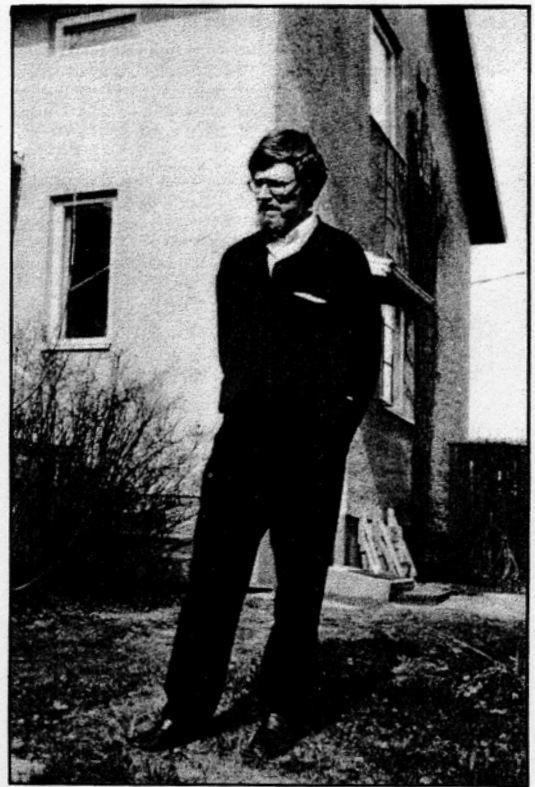
hää kuin useimmille nykyajan maailstoneille ajatteloille. Se on vain keino elämän ylläpitämiseen. Turhaa tai vahingollista työtä ei pidä tehdä. Toiseksi työ on Lutherin mukaan jokaisen lahoillaan tekemää palvelusta kokonaisuuden hyväksi. Sen tavoitteena on kohtuullinen ja oikeudenmukaisesti jakautunut elintaso.

Jos ei pidä tehdä turhaa ja vahin-

vasti keskustelemaa, erilaisuutta sallivaa ja samalla maailman yhteisiin suurin kysymyksiin vakavasti ratkaisua etsivää, arvioi Seppo Kjellberg.

"Opetuksemme on vielä vaikeaa vallan myötäilyä"

Tampereen ev.lut. seurakuntien

"Kuule, istuta vielä se omenapuu, vaikka huomenna maailma kuolee", laulaa Juice Lutheria mukailien. Seppo Kjellberg on ottanut molempien neuvosta vaarin ja katselee kasvun ihmettä kotipihallaan.

yhteiskunnallisen työn pastorina Seppo Kjellberg on ollut mukana myös Tampereen työttömien toimintakeskuksen työssä. Jo 60-luvulla radikaalipapin maineessa ollut Kjellberg toimii tätänykyä Suomen Akatemian tutkijana ekologisen kaupungin mahdollisuuksia kartoittavana Ekopolis-projektissa.

Hänen arvionsa mukaan kirkko ja ammattiyhdistysliike ovat nyt tärkeässä asemassa yhteiskuntamme ja sen kansalaisten tulevaisuutta rakennettaessa. Molemmilla mainituilla instituutioilla on Kjellbergin mielestä taipumusta linnoittautua vanhoihin asemiin.

-Molempien elinehto kuitenkin on se, että ne kuulevat ja näkevät mitä ihmisille tapahtuu ja tulevat puolustamaan ihmistä tässä ajassa, ei vuosikymmenien takaisessa tilanteessa. Esimerkiksi palkkatyöläisliitti ei saa olla ay-liikkeen tärkein

sidosryhmä nyt, vaan on löydettävä tavat puolustaa työstä syrjäytettyjä sekä uudelaiksiin yrittäjä- ja oma-toihin pelastautuneita, nautaa Kjellberg teesejään kirkon ja ay-liikkeen oviin.

Kirkoltaan pastori Kjellberg odottaa samanlaista herkkyyttä työelämän osalta kuin monin paikoin on toimitaessa syrjäytettyjen kanssa. Paljon pitäisi kuitenkin tapahtua.

- Opetuksemme on tavoitteista on vielä vaikeaa vallanpitäjien myötäilyä. Odotan selkeätä ääntä globaalisen oikeudenmukaisuuden ja ekologisen vastuullisuuden puolesta, itsekästä kasvualoutta vastaan. Kaikenkaikkiaan odotan, että tytydymme suomalaisia omaan kohtuullisen osuutemme ja luovumme työn yliarvostuksesta.

TEKSTI JA KUVAT: HANNU OITTINEN

Apulaisprofessori Pertti Koistinen:

Työn jakaminen solidaarisuutta

- Sellaista kasvukautta ei ole näkyvissä, että työttömyys häviäisi, sanoo työpolitiikan apulaisprofessori Pertti Koistinen Tampereen Yliopistosta.

Joensuussa Kansankahvila Soropin "kiikkuuoluvieraana" käynyt Koistinen totesi, että parhaimmillaankin on teollisuudessa ajateltu seuraavan viiden vuoden aikana syntyvän 50 000 uutta työpaikkaa.

- Kunnista ja valtiosta ei ole pelastajaksi, vaikka tulisikin minkilaisia tahansa poliittisia muutoksia. Pienteollisuudessa on jotain mahdollisuuksia, jotka voivat vähentää työttömyyttä.

Apulaisprofessori Koistinen näkee, että työn jakaminen on tullut näin välttämättömäksi hyvinkin monesta syystä. Ja työn jakamis-

- Työttömyyden päättymistä ei ole näköpiirissä, joten työn jakaminen on solidaarisuutta, sanoo apulaisprofessori Pertti Koistinen

la on ylipäättään monenlaisia merkityksiä.

Työtä voidaan jakaa myös monella tavalla. Lyhennetään työaikoja, siirrytään osa-aikatyöhön varsinkin kriisikaikoina, on lisäksi työvuorottelujärjestelmä ja esimerkiksi pienten lasten isät voivat tasavertaisesti välillä hoitaa lapsia kotona.

Pertti Koistisen mukaan Euroopassa on monia hyvin myönteisiä esimerkkejä työnjakamisesta. Esimerkiksi Tanskassa voi kolme työssä käyvää jakaa työnsä yhden työttömän kanssa.

- Suomessa solidaarisuus on toteutettu lähinnä verotuksen kautta. Työnjakaminen olisi nähtävä yhteisä solidaarisuuden muotona, Pertti Koistinen korostaa.

Työsuhteiturvakan ei apulaisprofessori Pertti Koistisen mieles-

tä tällä hetkellä suosi tarpeeksi osa-aikatyötä, pelätään jopa työpaikan menettämistä.

- Työnjakamisesta pitäisi au-kaista keskustelua varsinkin työpaikoilla. Ehkäpä nekin ovat työttömyyteen syylisiä, jotka ovat työnsä. Ammattiliiton ovat olleet nihkeitä työnjakamiseen. Ehkä työnantajapuolella on suuremmat valmiudet työnjakamiseen, Koistinen heittää työnojan palloa.

Työnjoassa on ylipäättään tärkeää, että edut ja haitat tulevat tietoon. Työnjoassa pitäisi välttää myös sitä, ettei kuseteta ketään. Niin sanotti "Osa-aikaisia" on Pertti Koistisen mukaan puolella sydämellä tehty, lähinnä julkisuuteen saatu manööveri.

TEKSTI: LEO HÄRMA

Eurotyöttömien johtoon ehdolla oleva Terttu Lehtiaho:

TVY:n malli kelpaa vientiin

Nokialainen työn atk-insinööri Terttu Lehtiaho vastaa TVY:n kansainvälisestä toiminnasta.

Nokialainen atk-suunnittelija Terttu Lehtiaho tuskin osasi kuvitella mitä on tu lossa, kun hän työttömäksi jäätyään meni työttömien kokoukseen Tampereelle. Naapurin mukaan vetämään toimintaan tullut Lehtiaho oli perusta-

massa Työttömien valtakunnallista yhteistoimintajärjestöä, toimi alkuun Tampereen seudun työttömissä ja puolitoista vuotta sitten hän oli perustamassa työttömien yhdistystä Nokialle.

- Olin tosin heti valmistumisen

jälkeen työttömänä, ja silloin Mietin että jotain pitäisi tehdä, kertoo Terttu Lehtiaho.

Viisi vuotta atk-suunnittelijan töissä ollut ja kolme vuotta työttömänä ollut Lehtiaho oli siis heti valmis toimintaan, kun sitä oli tarjolla. Eikä suinkaan passiiviseen toimintaan, vaan uutta luomaan itse vastuuta ottaen. Hän on ollut alusta saakka TVY:n hallituksen jäsen, jonka vastualueena ovat kansainväliset asiat. Muun muassa raportit Euroopan eri maiden tilanteesta kääntyvät suomeksi hänen toimestaan.

Paineita ENU:n kautta Brysselin päättäjille

Kolme vuotta sitten työttömäksi jäänyt Terttu Lehtiaho on toimis- saan varsin ripeää sorttia, sillä hän on ehdolla eurotyöttömien puheenjohtajaksi lokakuussa Hollannissa pidettävässä kokouksessa. Euroopan Työttömien Verkosto eli ENU (lyhennys englanninkielisestä nimestä European Network of the

Unemployed) yhdistää reilun kymmenen Euroopan maan työttömät Irlannista Venäjälle, Espanjasta Suomeen.

Koska iltalehdet eivät ole kampanjoineet Lehtiahon puheenjohtajuuden puolesta samalla inokkuudella kuin Elisabeth Rehnin Unesco-pääjohtajuuden puolesta, täytyy Karensisanomien paikata iltalehtien jättämä aukko.

Mutta miten Terttu Lehtiaho jou- tuu kansainvälisiin kuvioihin työttömien toiminnassa, siihen hänellä it- sellään on varsin yksiselitteinen vastaus.

- Kun asiaa kysyttiin eräässä kokouksessa, tunnustin olevani ainut joka osaa englantia. Hämeenlinnassa asuvilta kurdeilta kuulin ENU:sta ensimmäisen kerran pari vuotta siten. Heiltä sain myös Työttömien ihmisoikeuksien julistuksen, jota ei myöskään Suomessa juuri tunneta, Terttu Lehtiaho kertoo.

TVY anoi ENU:n jäsenyyttä vuonna 1992 ja sai jäsenyyden seuraavana vuonna. Kansainväliset kontaktit alkoivat viritä tuosta, ja se on työllistännyt Terttu Lehtiahoa.

- Toiminta on lähinnä tietojen vaihtoa, joka on hyvin terveellistä molemmiin puoliin. ENU-jäsenyydestä on työttömille hyötyä myös siinä tapauksessa, että Suomi liittyy EU:n jäseneksi. Suorat yhteydet Brysselin keskuksiin toivottavasti lisäävät painetta EU:n päätöksente- koon, sanoo Lehtiaho.

Hän kertoo, että tätä nykyä EU rahoittaa ENU:n vuosikonferenssin ja pari hallituksen kokousta, mutta hyötyä EU:sta ei työttömille ole ollut. Töitä työttömien verkostojen edelleen kehittämisessä, paineiden luomisessa kansallisia hallituksia, EU:ia ja europarlamenttia kohtaan on siis riittämin.

- Kesällä pidettävien europarlamentin vaalien ehdokaille ENU on laatinut seitsenkohtaisen kysymys- sarjan, jossa vaaditaan selviä vastauksia työttömän elämän keskeisiin kysymyksiin. Ne koskevat työ- lisyuden ja koulutuksen lisäksi sosi- aalipolitiikkaa, ihmisoikeuksia ja ta- sa-arvoa.

Kenties tähän astiset paineet o- vaikuttaneet siihen, että EU:n sos-iaalipolitiikassa, ns. Vihreässä Kir-

ENU on eurotyöttömien verkosto

Vaikka ENU eli Euroopan työttömien verkosto (engl. European Network of the Unemployed) on joskus esiteltykin Karensisanomissa, lyhyt kertaus lienee paikallaan, sillä järjestöä ei Suomessa tunneta laajasti. Brysselissä rekisteröidyllä järjestöllä on 11 kansallista jäsenjärjestöä ja lisäksi sen toimintaan tarkkailijana osallistuvia organisaatioita. Järjestön puheenjohtaja on irlantilainen Mike Allen ja varapuheenjohtaja saksalainen Klaus Grehn, TVY:n edusta- ja ENU:n johtotehtävissä on Terttu Lehtiaho.

ENU:n tarkoitus sen sääntöjen mukaan on

- kampanjoida työttömyyden ja köyhyyden ja niiden vaikutusten lopettamiseksi
- luoda verkosto tiedon ja kokemusten vaihtamiseksi ja solidaarisuuden edistämiseksi
- vaatia kaikkien työttömyydestä kärsivien näkemysten ja etujen puolustamista
- kampanjoida kunnollisten työolojen, sosiaaliturvan ja koulutuksen puolesta
- saada aikaan tasa-arvo naisille työhön hakeutumisessa
- avustaa työttömien järjestöjen perustamisessa ja kehittämisessä
- toimia yhteistyössä ammattiyhdistysliikkeen ja kansalaisjärjestöjen kanssa
- kampanjoida kaikenlaista syrjintää vastaan työhönnotossa

Kysymykset Euroopan Parlamenttivaalien ehdokkaille ja puolueille

1. Tuetteko täystyöllisyyden asettamista ensimmäiseksi tärkeysjärj- tyksessä Euroopan Unionissa?
2. Tuetteko sosiaaliturvajärjestelmän standardisoinnista Euroopan korkeimpien eikä matalimpien standardien mukaan?
3. Tuetteko rahoituksen järjestämistä työttömien kansallisille ja Euroopan laajuisille järjestöille, joka takaisi niille täyden riippumattomuuden?
4. Tuetteko koulutuksen ja uudelleen koulutuksen kehittämistä siten, et- tä se tunnustaisi yksilön tarpeet - mukaan lukien riittävän korvauksen ja yhteyden työpaikkoihin?
5. Tuetteko järjestelmää, joka pakottaa työttömät tekemään töitä ollak- seen oikeutettu avustukseen?
6. Tuetteko talous-, teollisuus-, alue- ja sosiaalipolitiikan yhteyksiä työ- paikkojen luomiseen?
7. Työskentelettökö eriarvoisuuden lopettamiseksi työllistämässä ja sosiaaliturvassa - riippumatta rodusta, väristä, sukupuolesta, sukupuoli- sesta suuntautuneisuudesta, iästä, vammaisuudesta tai työttömyysajan pituudesta?

- Raportteja Euroopasta

Euroopan työttömien järjestäytyminen on osoitus kansa- laistaston kansainvälistymisestä, josta aikaa myöten on muodostumassa vastavoima pelkälle pääomien ja sen seurannaisten kansainvälistymiselle. Varsinkin työttömien euroyhteyksissä sosiaaliset näkökohdat ovat etusijalla.

Julkaisemme ohessa valikoituja lyhennelmiä Terttu Lehtia- hon kääntämistä raporteista, jotka ovat osa ENU:n omaa tiedonvälitystä. Mikäli lukijat tuntevat mielenkiintoa tähän aineistoon, jatkamme syksyllä raporttien julkaisemista.

Ranska:

Ranskan 58 miljoonasta asuk- kaasta erilaisin palkansaajaryhmiin kuuluu 22 miljoonaa kansalaista, heistä virallisesti työttömiä on 3,2 miljoonaa ja "muuten vailla vaki- naista työtä" on liki 1,3 miljoonaa. Tämä merkitsee että työkäisessä väestöstä noin 18 prosenttia on poissa t yömarkkinoilta. Keskimää- räinen työttömyysjakso kestää yli vuoden.

Työttömien organisoituminen on Ranskassa ollut nihkeää, arvioiden mukaan pääasiassa ideologisista syistä. Puhetta ja tarvetta toimintaan on, mutta se jää enimmäkseen yksit- täiseksi kamppailuksi. Merkittävää järjestäytymistä on t tapahtunut lähinnä idässä Nancy ja etelässä Toulousen alueella.

Italia:

Napolilainen Annemaria on 38- vuotias työtön aktivisti. Hän ker- too, että Napoli on sekä "työttömien pääkaupunki" että työttömyyden vastaisen toiminnan tärkein näyttä- mö. Italian valtio ei hänen mu kaan- sa ole koskaan harjoittanut aktiivis- ta työllisyyspolitiikkaa. Tämä on johtanut siihen, että erityisesti ete- läisessä Italiassa kokonaistet suku-

polvet elävät vailla työtä tai ainakin vailla laillista työtä.

Annemaria toimii organisaatio- sa, joka tunnetaan "työn puolesta taistelun liikkeenä". Liike perustet- tiin Napolin köyhimmillä alueilla ja siitä on kehittynyt kaupungin työt- tömien tarpeiden, pyrkimysten ja vaatimusten puolestapuhuja. Se jär- jestää tapahtumia tuomitukseen mm. korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden, jotka määräävät Itali- an työmarkkinoilla. Italian valtion vastaus tähän toimintaan on ollut poliisin suorittamat liikkeen monien aktivistien pidätykset.

Irlanti:

Irlannissa työttömyys on Ranskan luokkaa eli 17 prosenttia, tämä mer- kitsee noin 300 000 virallista työt- töntä. Jos "epäviralliset" liki 250 000 lasketaan mukaan, lähenellään puolta miljoonaa. Viime mainittui- hin kuuluu kolme ryhmää: ennenai- kaisen eläkkeen valinneet 18 000 yli 55-vuotiaista, aviomiensensä elä- tettäväksi laskettavat noin 50 000 työtä vailla olevaa naista sekä liki 200 000 maasta muuttanutta "elinta- sottomuuspaikasta".

Irlannin työttömien liike INOU on järjestäytynyt joka puolella maa- ta. Siihen kuuluu yli 100 ryhmää:

työttömien toimintaryhmiä ja -kes- kuksia sekä yhdyksuntien organi- saatioita. Toimintakeskukset, joita on 25, ovat Irlannin ammattiliittojen kongressin perustamia. INOU on järjestöjen yhteenliittymä, mutta vuoden 1993 sääntömuutoksen mu- kaan siihen voi liittyä myös suu- raan henkilöjäsenenä.

Irlannin työttömien kamppailu on johtanut siihen, että maan hallitus on asettanut Kansallisen talous- ja sosiaalifoorumin auttamaan halli- tuksen politiikan muotoilussa, eri- tyisesti työttömyyden vastaisissa toimissa. 39-jäsenisessä elimessä työttömällä on kolme edustajaa. INOU odottaa saavansa paikkoja myös kansallisissa tarkkailukomite- oissa, jotka määräävät

Hollanti:

Maan työttömyysluvut vaihtelevat reippaasti tilastoijasta riippuen. Vuoden 1992 alhaisin luku on val- tiollisen tilastokeskuksen ilmoitama 303 000, korkein keskuslaskennan- teluviraston 571 000. Vuodelta 1993 vastaavat luvut ovat 360 000 ja 625 000. Tänä vuonna odotetaan sodan jälkeisen ajan ennätystä eli noin 750 000 työtöntä.

Tämän lisäksi Hollannissa on 913 000 "teollisesti työkyvyttöntä" ja 250 000 pelkän sosiaalivuon varassa elävää naista. "Teollisesti työkyvyt- tön" on hallituksen, työnantajien ja ammattiliittojen konsensuksen hen- gessä keskitty tilastollinen määritel- mä, koska työttömyys olisi jokuinen vuosi sitten ilman tätä termiä nous- sut yli miljoonan.

Samaan aikaan kiristyvät työttö- myysavustusten kriteerit, tämä taas johtaa kasvaviin sosiaalimenoihin, tämä puolestaan voimistaa vaati- muksia supistaa sosiaalimenoja. Ei- kä tämäkään vielä riittää, sillä kaiken ohessa asenteet työttömiä kohtaan kovenevat.

jassa on sentään jotain mainintaa työttömyyteen liittyen. ENU:n tavoitteena on, että EU nimeäisi työryhmän käsittelemään sosiaaliturvaan liittyviä asioita.

Suomen mallia ihailaan muualla

Vaikka Suomen työttömien laajamittainen toiminta ja valtakunnallinen järjestäytyminen on vielä aika nuorta, meillä ollaan muuta Eurooppaa edellä. Terttu Lehtiahon mukaan vain Irlannissa ja entisen Itä-Saksan alueella. Ollaan jotakuinkin Suomen tasolla, myös Englannissa ollaan aika pitkällä, mutta siellä liike ei ole noussut työttömien keskuudesta, vaan on ay-liikkeen organisoima. Uudessa-Seelannissa on hyvin samantyyppinen organisaatio, sinne meitä kutsuttiin käymään.

- Siinä mallissa on omat hyvät ja huonot puolensa, mutta minusta tuntuu että tämä Suomen malli on parempi. TVY:n organisoitumista ihailaan monissa maissa ja ihmetellään kuinka olemme tämän kaiken saaneet aikaan. Ehkäpä osansa on sillä, että suomalaiset ovat tottuneet ay-liikkeessä laajaan järjestäytymiseen.

- Toisaalta mm. Englannissa toimintaa ei ole rajattu pelkästään työttömille, ja sitä voisi mielestäni vähitellen meilläkin. Jonkinlainen rajan madaltaminen on varmaankin paikallaan, sillä ei työttömyys ja työ-

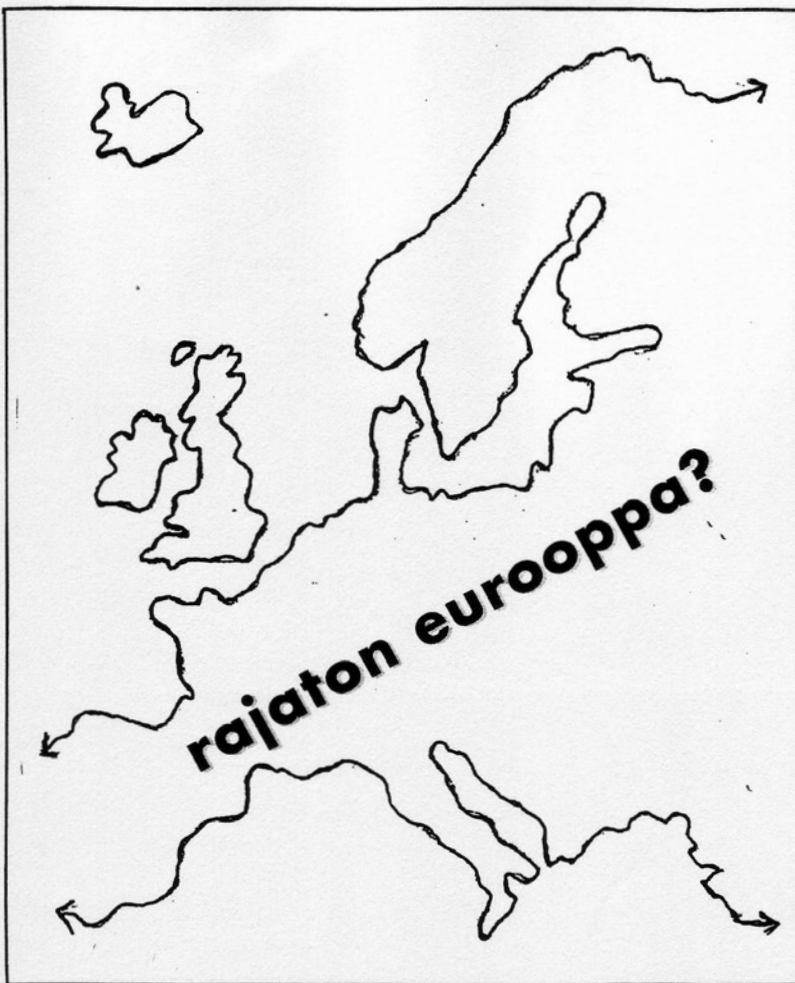
tömät mitään muusta yhteiskunnasta erillisii ilmiöitä ole, pohtii Terttu Lehtiaho.

Nokialla sakilainen ammatillinen paikallisjärjestö onkin kääntynyt työttömien yhdistyksen puoleen tavoitteenaan yhteistoiminnan kehittäminen, mutta muodoista ei ole vielä päätetty. Myös liiallisen virallisuuden karsiminen voisi tehdä terää Suomessa, jossa kaikesta järjestäytymisestä huolimatta odotetaan suurta liikkahdusta.

- Sitä sopii kyllä miettiä. Olin kansainvälisessä seminaarissa Helsingissä, jossa eräät keskeurooppalaiset arvioivat meitä passiivisiksi odottelijoiksi. Heidän kertomansa mukaan keski-Euroopassa toimitaan enemmän itse ja spontaanin. Mutta kun massatyöttömyys on keski-Euroopassa vallinnut paljon kauemmin kuin meillä, niin johan siellä jotain on tähtynyt tapahtuakin.

Näillä aatokilla ja eväillä Terttu Lehtiaho lähtee ENU:n konferenssiin Hollantiin. Saapa nähdä millä valtuutuksilla hän tulee takaisin. Onnea matkaan!

TEKSTI JA KUVAT:
HANNU OITTINEN

Espanja:

Kun Espanja vuonna 1992 eli olympialaisten ja Expo-näyttelyn huimassa, oli vuosi 1993 krapulan vuosi. Nekin, jotka uskoivat EU:n projektien tuovan helpotusta tilanteeseen, ovat pettyneet. Espanjassa ovat EU:n korkeimmat työttömyysluvut, sama koskee pitkäaikaistyöttömiä. Erityisen raivostuneita espanjalaiset työttömät ovat Kansalliseen työn instituuttiin (INEM).

Viime vuonna Espanjan työttömät järjestivät ensimmäisen marsin työttömyyttä ja köyhyyttä vastaan. Marssi Valenciasta Madridiin oli 350 kilometrin mittainen. Marssin päätös oli pysäyttää sosiaalisten oikeuksien leikkaaminen ja keskuhallinnon hyökkäykset heikkoimpia alueita kohtaan.

Espanjan työttömien kansallinen järjestö Baladre, jonka päätavoitteet tälle vuodelle ovat toimet sosiaalisia leikkauksia vastaan sekä kampanja Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston kokousta vastaan. Baladre toimii toimintaryhmien verkostona taistellussa työttömyyttä ja köyhyyttä vastaan.

Englanti:

Englannin työttömyys on kipeä paikka työttömien lisäksi myös maan hallitukselle, koska työttömyyden laskentatapoja on viime aikoina muutettu 32 kertaa. Laskenta-perusteesta riippuen maan työttömyys vaihtelee kolmen (10,5 %) ja neljän (14,5 %) välillä. Sekä pitkäaikaistyöttömien että nuorten työttömien määrä ylittää yhden miljoonan. Jokaista vapaata työpaikkaa kohden on 23 työtöntä työnhakijaa.

Maan hallituksen toimet asiassa kohdistuvat lähinnä vastuun siirtämiseen työttömille itselleen, sillä hallituksen sosiaaliturvan osasto vaatii aktiivinen työnhaku -sääntöä yhä tiukemmin.

Maan työttömien järjestäytymisen on tapahtunut keskusammattijärjestö TUC:n organisaation puitteissa. Valtakunnallinen työttömien keskusjärjestö NUCU koostuu 120:sta työttömien keskuksista. Koska järjestö katsoo tehtäväkseen antaa työttömille oma edustuksellinen ääni yhteiskunnassa, pitää se tarpeellisenä itsensä kehittämistä riippumattomaksi organisaatioksi. Tämän tulee kuitenkin tapahtua läheisessä yhteistyössä ammattiliiton kanssa.

Saksa:

Saksan työmarkkinoiden jakautuneisuutta kuvaa se, että työttömyyden entisen DDR:n alueella on kaksinkertainen läntiseen osaan verrattuna. Kuitenkin viime vuonna työttömyyden kasvu muuttui nopeammaksi läntisessä osassa. Koska perinteiset rahoitusjärjestelmät eivät kykene paisuvan työttömyyden lievitämiseen, on usko kykyyn kasvava ongelma. EU:n kriteerien mukaan köyhyyttä on Saksassa 6-7 miljoonaa, vuosisadan vaihteeseen mennessä 14 miljoonaa.

Kaikki työttömyyden muodot yhteenlaskien noin seitsemän miljoonaa saksalaista on suljettu pois työmarkkinoilta. Tästä huolimatta työllistämishelmia on leikattu, idässä 45 ja lännessä 47 prosenttia. Vastavat leikkausluvut työllisyyskoulutuksessa ovat 30 ja 8,5 prosenttia. Lääkkeeksi saksalaiset työnantajat ja poliitikot tarjoavat työntekijöiden, loma-ajan lyhentämistä sekä sosiaaliturvan leikkaamista edelleen. Tämän lisäksi on aloitettu työttömiä syyllistävä ja kontrolloiva väärinkäytös-kampanja.

Saksan työttömien järjestö ALV:n piirissä on noin 400 toiminnallista yksikköä, niiden palveluksessa on 1700 henkilöä, jotka antavat neuvoa ja ohjausta 50 -60 000 työttömälle kuukaudessa. Neuvon-

nan lisäksi työttömien järjestöt keskittyvät työttömien keskuksen luomiseen, sosiaaliturvan ja minimitoimeentulon puolustamiseen.

Tanska:

Tanskan ENU-ryhmä painottaa toiminnassaan työttömien uuden järjestäytymisen lisäksi kampanjaa EU:n Maastrichin sopimusta vastaan. Kun tanskalaiset vuosi sitten äänestivät toistamiseen Maastrichin sopimuksesta, kyllä-äänestysistä ja työttömyyden vähenemisestä sen seurauksena. Sopimus meni läpi, mutta sijoitukset ja työpaikat eivät ole lisääntyneet.

Työttömyyden arvioitaan nousevan vuoden 1991 10,6 prosentista 14,3 prosenttiin tämän vuoden toisen neljänneksen loppuun mennessä, lisäksi johtuu pääasiassa työttömyyskautien piteneemisestä. Myytti Tanskan korkeasta työttömyysturvasta (90 prosenttia palkasta) osoitetaan liioitteluksi, sillä maan työttömyysturvavaltakunnan mukaan miesten korvausprosentti on 74,6 ja naisten 80,2. Työttömyyden pitkittyessä sosiaalinen alamäki alkaa varsin nopeasti.

Sosiaalikorvausten muutosten vuoksi korvausten saaja on veloitettu työskentelemään. Viikottainen työaika ja siitä saatava tulo vaihtelevat iästä ja asuinpaikkakunnasta riippuen. Yli 25-vuotiaana voi saada sopimuspalkkaa, joka kuntakotipaisella päätöksellä on useimmiten pienin mahdollinen.

Tsekin tasavalta:

Tsekin tasavallassa naisten osuus väestöstä on 51,5 prosenttia ja työttömyys 47,4 prosenttia. Toisin sanoen melkein kaikki naiset ovat työttömissä. Naisten työllisyysaste Tsekin tasavallassa nousi vuoteen

1989 saakka, jolloin se oli 46,6 prosenttia. Siirtyminen kohti markkinataloutta vuodesta 1990 alkaen on pudottanut luvun 43,4 prosenttiin.

Suurten valtiollisten ja osuustoiminnallisten organisaatioiden purkamisen vuodesta 1991 lähtien on joutunut siihen laajoihin irtisanomisiin. Iso osa tästä väestä on hakeutunut yksityissektorin ja perustettujen pienyritysten palvelukseen, mutta kaikille ei ole löytynyt työtä. Vaikka voimassa oleva työttömyyslaki antaa mahdollisuuden tiedonsaantiin, konsultointiin ja välitystoimintaan, ei tuota mahdollisuutta osata käyttää riittävästi hyväksi.

Unkari:

Unkarin kansallinen työttömien ja työnhakijoiden liitto (MAEOSZ) on maan työttömien yhdistys ja etujärjestö. Se ilmoittaa maassa olevan 700 000 rekisteröityä työtöntä, mikä merkitsee 12 prosentin työttömyyttä. Kortistojen ulkopuolella arvioidaan olevan noin 300 000 työtöntä.

Työllisyyslain ohella työttömien turvana on valtionhallintoon kehitetty työllisyysosasto eri laitoksineen. Liiton mukaan työttömyyden ja työllisyyden hoitoon suunnatut toimet ovat "virallisia, persoonattomia, riskitöntä ja hajanaisia". Lisäksi työllisyysasioita hoidetaan monissa tapauksissa suorastaan määrärausten vastaisesti.

Tässä tilanteessa työttömiksi jääneet ovat perustaneet oma-apuryhmiä ja muita työttömien yhdistyksiä. Ne ovat riippumattomia ja toimivat kuntatasolla. Ne harjoittavat erilaista sosiaalista toimintaa, mielenterveyden neuvontaa järjestävät koulutusta ja auttavat löytämään työtä. Useimilla yhdistyksillä on toimittilat kunnan puolesta, ne käynnistävät ja hoitavat projekteja ja jopa hoitavat yleishyödyllisiä yrityksiä.

Vuonna 1991 perustetun liiton pyrkimyksenä on etsiä ja luoda yh-

teksiä eurooppalaisiin järjestöihin, joilla on samanlaiset tavoitteet ja ohjelmat. Yhteistyökumppaneita ovat Saksan ALV, ENU sekä YK:n alainen kansainvälinen työjärjestö ILO, jonka kanssa valmistellaan yhteistä projektia.

Venäjä ja muut IVY-maat:

Venäjän ja muiden entisten Neuvostoliiton tasavaltojen alueella työttömien organisaationa toimii IAPU (Kansainvälinen yhdistys työttömyyden turvaksi). Järjestö perustettiin vuonna 1991 ja se jatkaa toimintaansa yleisvenäläisen työttömyysturvarahaston pohjalta.

IAPU:n arvion mukaan yli 15 miljoonaa työntekijää ja toimeentuloa voi jättää työttömäksi aiemman Neuvostoliiton valtioissa, lisäksi 30 miljoonaa henkilöä on työttömyysuhan alla valtion sektorilla. Pääsyä työttömyyden turvaksi). Järjestö perustettiin vuonna 1991 ja se jatkaa toimintaansa yleisvenäläisen työttömyysturvarahaston pohjalta.

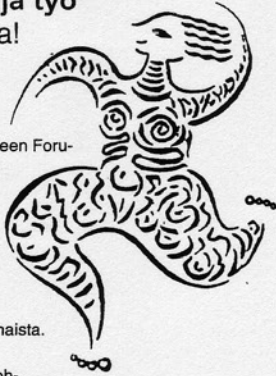
IAPU:n tavoitteena on antaa tietoa ja neuvontaa eri tahojen rahastoista, avustaa käytännön työllisyysongelmissa, tutkia työllisyyttä ja sosiaaliturvaa sekä olla yhteistyössä kansallisten viranomaisten ja kansainvälisten yhteisöjen kanssa. IAPU on järjestänyt työttömien messuja, tehnyt lukuisia aloitteita ja organisoitunut maksutonta ruuanjakelua työttömien lapsille. Mm. näiden toimien ansiosta IAPU:n merkitys kansalaisten sosiaaliturvan alueella on kasvanut ja edelleen kasvussa.

Kirjava Satama Rautalammin Kerkonkoskella

Pohjois-savon työttömät kokoontuvat kesätaapaamiseen Rautalammin Kerkonkoskelle pe 15.7.-su 17.7. Ristelylaiva on lastattu "elämänilolla, uudelle tiedolla, vanhoilla taidoilla, runoilla, lauluilla, soitolla, tanssilla, lasten leikeillä, mansikkamaidolla", lupavat järjestäjät.

Tiedustelut Pirkko Toivainen (979-538 178), Päivi Martikainen (979-538 028) tai Seija Vuorimaa (979-6890 183).

Naisten elämä ja työ - iloa ja vapautta!

Tule mukaan Pohjoismaiseen Forumiin Turkuun 1.-6.8.1994 tekemään, kokemaan, viihtymään, iloitsemaan, vaikuttamaan. Helmikuun alkuun mennessä Forumiin ilmoittautui yli 1200 järjestäjää eri Pohjoismaista ja Baltian maista.

Turun Forum on paikka kohtaamiselle, seminaareille, näyttelyille, liikunnalle, kulttuurille. Se on paikka niille, jotka ovat kiinnostuneita tasa-arvotyöstä.

Nyt on yksittäisten osanottajien – naisten ja miesten, nuorten ja ikäihmisten – ilmoittautumisaika.

Osallistujien tulee ilmoittautua tapahtumaan erillisellä lomakkeella viimeistään 1.5.94. Tämän jälkeen ilmoittautuneille ei voida taata majoitusta. Osallistumismaksu on henkilöitä 25 markkaa päivältä, koko Forum ajalta 100 markkaa.

Lisätietoja ja ilmoittautumislomakkeita:

Pohjoismainen Forum,
PL 267
00171 Helsinki
puh. 90-160 4366

TYÖTÖN? LOMAUTETTU? UHANALAINEN?

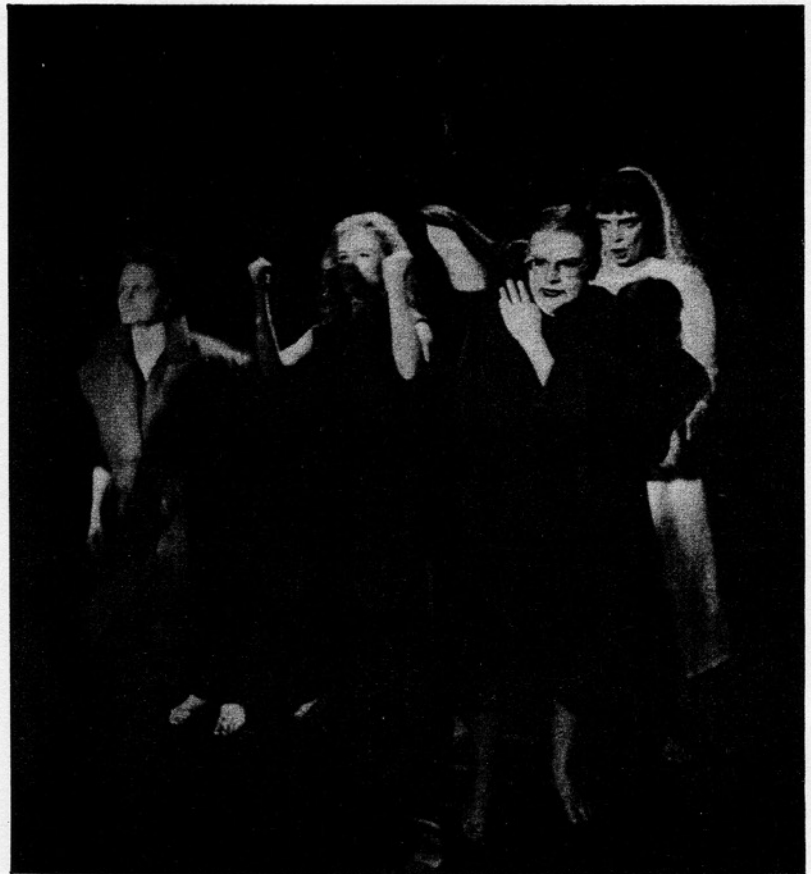
KESKUSTELLAAN

SE AUTTAA ETEENPÄIN

SEURAKUNTIEN YHTEISKUNNALLISEN TYÖN
TYÖPAIKKASIELUNHOITAJAT TAVATTAVISSA
ARKISIN KLO 10-12 SEKÄ SOPIMUKSEN MUKAAN
SATAKUNNANK. 11 A, 5 KRS.

Hannu Kilpeläinen, pastori	190 352
Lea Korttesmaa, diakoni	190 358
Seija Juvala, pastori	190 351
Aune Virolainen, lehtori	190 356
Lea Heinämäki, aikuistyön ohj.	190 355

Päivystys monitoimintakeskuksessa
TIISTAISIN kello 13-15

Ruotsinsuomalaisten Arkipelaa-teatteri esittää Turun Forumissa näytelmän *Moninaisia*, joka on porukan itsensä tekemä.

Pohjoismaiden naiset kokoontuvat Turussa

Suomalaiset työttömät ovat mukana elokuussa Turussa pidettävän pohjoismaisen naisforumin valmisteluissa. Pääasiassa tasa-arvokysymyksiin keskittyvässä tapahtumassa on myös runsaasti kulttuuria. Elokuun 1.-6. päivä pidettävässä tapahtumassa on yli 2 000 erilaista tilaisuutta ja Turkuun odotetaan yli 10 000 osallistujaa.

Seminaareissa pohditaan tasa-arvokysymyksiä ja kaikkea mahdollista siihen liittyvää, esimerkiksi kuuden tunnin työpäivää ja työn uusjakoa. Järjestelyissä työttömien puolesta mukana oleva TVY on koonnut toimintaryhmän, joka järjestää tapahtumaan esitellypöydän, valokuvanäyttelyn ja paneelikeskustelun. Valokuvanäyttelyn aiheena on "työtön nainen toiminnassa" ja paneelikeskustelussa puhutaan työn uusjaosta.

Nyt on aika ilmoittautua osallistujaksi Forumiin. Valitkaa yhteystenkilä, joka kerää ilmoittautumisia ja selvittää avustumahdollisuuksia. Forum-passi koko viikolle maksaa 100 markkaa ja sillä saa myös matkustaa Turun liikennevälineissä. Ilmoittautuneet saavat postituskuluja vastaan kirjan kokosen Forum-ohjelman. Majoitumahdollisuuksista tulee tiedustella Pirjo Hongistolta/Turun Seudun Työttömät, puh. 921- 2500 727.

Työttömien esiintymisessä tar-

vitaan apua erityisesti infopisteen päivystyksessä sekä (etukäteen) valokuvanäyttelyn kokoamisessa. Jos tiedossasi on erityisesti työttömien naisten toimintaan liittyvää valokuva-aineistoa, ota yhteys Marja-Liisa Siiraan, puh. 90- 341 3494 tai Sirkka Rajalaan, puh. 90-685 1658. Muita yhteystyöntekijöitä TVY:n piirissä ovat Ulla Boström Helsingissä, puh. 90- 877 7736 sekä Terttu Lehtiaho Nokialla, puh. 931- 431 8438.

"Kortti mulle ja Niemiselle"

Kuka tarvitsee työttömyyttä?
-Minä en, eikä Nieminen!

Koska työttömyys on näyttävästi esillä Valkeakosken Työväenmusiikkitapahtumassa heinäkuun lopulla, on TVY painattanut myyntiin kortin, jolla mainostetaan tapahtumaa ja tuetaan

työttömien omaa toimintaa. Kortin tekstihän tulee 70-luvun laulusta Minä ja Nieminen, joka on nyt ajan-kohtaisempi kuin laulun syntyaikoina.

Korttia myydään 5 markan hin-

taan, josta 2 mk tilitetään lopun jäädessä paikallisyhdistykselle. Tilaukset ja tilitykset: Tampereen Seudun Työttömät, Vuolteenkatu 11, 33100 Tampere, puh: 931- 222 3387.

Työtön lääkarikin tarttui maalisiin

Leirikeskus puolukanpunaiseksi

Tampereen ev.lut. seurakuntien leirikeskus Luhtaanranta kaupungin kupeessa Näsijärven rannassa oli vielä hetki sitten rupsahtaneessa maalissa, vaan eipä ole enää. Seurakuntien nuorisotyön kenttäsihteeri Mikko Sormunen tarttui hommaan ja veti joukon työttömiä mukaansa. Ylivuotisen sinapin värisestä huushollista tuli muuta-

Sormunen.

Toistakymmentä työtöntä mukaansa vetänyt Mikko Sormunen on ylpeä porukastaan, mutta avoimen tuotun seurakunnan väytelijöihin.

-Kyllähän sitä kauniisti puhutaan työttömien nuorten puolesta, mutta eipä ole näitä kirkollisia juhlapuheiden pitäjiä näissä talkoissa näkynyt,

kin kiinteistöt tulevat pikkuhiljaa kuntoon.

-Palkatussa kesähenkilökunnassa on tosi kovaa sakkia, muun muassa työttömänä olleita insinöörejä. Talkoista kiinnostuneet ottakoot yhteyttä.

Luhtaanrannassa voi yöpyä parikymmentä henkeä, lisäksi rannan tuntumassa on kahdeksan hengen

loista porukkaa maalaustalkoiden tauolla luonnonhelmassa. Toinen oikealta seurakuntien nuorisotyön kenttäsihteeri Mikko Sormunen.

massa päivässä puolukkahillon pu-nainen.

-Tämä on kaikille avoin paikka, vaikka monet eivät tiedä koko leirikeskuksen olemassaoloa. Vakituisia käyttäjiä ovat mm. partiolaiset ja lasten päiväkerhot, puolenkymmentä vuotta täällä on ollut myös neljä iltaikäyttyjäryhmää, kertoo Mikko

sanoo Mikko Sormunen ja menee tekemään tikkataululle uutta ja tuhtia jalustaa.

Hän kertoo, että ajatus maalausremontista syntyi kun pari hervantalaista pikkupoikaa teki sisätiloihin seinämaalauksen. Kolmeenkymmeneen vuoteen paikoille ei oltu tehty mitään. Nyt on toiveita, että muut-

laavu. Hehtaarin tontilla mahtuu pe-laamaan pallopelejä, pitämään nuotiota ja telttailemaan. Sauna on vakiovarusteena, samoin vene, uima-ranta ja kalavedet.

"Yhteiseksi hyödyksi ja omaksi ilokseni"

Reilun kymmenen talkoolaisen joukossa on hiljaisen oloinen nuori nainen, joka aluksi arkailee sanoa ammattiaan. Pelkää kai olevansa liian korkeasti koulutettu työttömien joukkoon kuuluvaksi.

-Olen vajaan kuukauden työttömänä ollut lääkäri, pitkäaikaisyt-tömyydestä minulla ei ole kokemusta. Tulin tänne Kirkkosanomien ilmoituksen perusteella ja seurakunta on minulle läheinen muutenkin. Yhteiseksi hyödyksi ja omaksi ilokseni tulin tätä hommaa tekemään, sanoo Katri Peltola.

Sitäpaitsi maalattessa jos missä näkee Katrin mukaan kätensä työn tuloksen. Väljähnyt sinappi muuttui raikkaaksi puolukkahilloksi kolmessa päivässä.

Näin se käy kun toimeen tartutaan. Sutilla sitä maalataan, ei juhlapuheilla. Tiedoksi seurakuntien keskuhallinnon nuorisotyöttömyyso-saston byrokraateille.

TEKSTI JA KUVAT: HANNU OITTINEN

Tavallista harvinaisempaa ja kenties hartaampaakin kirkkovä-keä vappuna Virroilla, jolloin järjestettiin ainutlaatuinen työttö-mien ja työläisten kirkkopyhä. Kirkkoherra Kari Aalto patisteli vallaanpitäjiä toimin ihmisarvoisen elämän turvaamiseksi koti-maan vähäosaisille ja täällä asuville muukalaisille.

Työttömien ja työläisten kirkkopyhä Virroilla

Virtain Työttömät oli mukana vappuna järjes-tämässä ainutlaatuista til-laisuutta eli työttömien ja työ-läisten kirkkopyhää. Jumalan-palvelukseen osallistui paitsi kirkkokansana myös epistola-tekstin esittäjänä, esirukousten lukijoina ja kolehdinkantajina ammattiyhdistysväkeä ja työttö-miä.

Kirkkopyhään kuului myös tilaisuus vakaumuksensa puo-lesta menehtyneiden muisto-

merkillä, joka tasan 20 vuotta sitten pystytettiin Virtain kirkon tuntumaan. Muistomerkillä kirkkoherra Kari Aalto totesi, että vähäosaisien kapina voi olla jälleen edessä, jos nykymeno jatkuu.

-Kaikkien, ja nimenomaan vallaanpitäjien, on aika ryhtyä tosi työhön ihmisarvoisen elä-män turvaamiseksi kaikille kansalaisille ja tässä maassa asuville muukalaisille, sanoi kirkkoherra Kari Aalto.

Piispa kuuli työttömiä Rantakylässä

Kuopion hiippakunnan piispa Matti Sihvonen osallistui piispantarkastuksen yhteydessä Joensuussa Rantakylän kir-kossa työttömille tarkoitettuun torstaikeittotilaisuuteen. Tapahtumassa piispa söi hermorokkaa ja jutтели useiden työttömien kanssa.

-Itse kukin voi esittää seurakun-nalle toivomuksia. Yhdessä voidaan mieltää sitten selviytymiskeinoja, piispa Matti Sihvonen sanoi.

Piispan mukaan on koettu, että seurakunnan järjestämät ateriat

työväenyhdistys Joensuun työvänta-loylla sekä Vapaakirkko alalassiaan. Valtakunnallisena työttömien toi-mintapäivänä huhtikuun puolivälis-sä myös Joensuun aktiiviset työtä-hakevat järjestivät makkarakeiton jakelun Vapaudenpuistossa. Joen-suussa keväällä oli yli 5 500 henki-löä vailla työtä ja pitkäaikaistyöttö-miä on ollut noin 1000.

Työttömien ruokailutapaamisessa piispa korosti etenkin sitä, että on tärkeää, ettei ihminen menetä elä-mänrohkeuttaan.

työttömille ovat hyvä asia.

Hiippakunnan 71 seurakunnasta yli 50 seurakunnalla on erilaista y-teistoimintaa työttömien kanssa.

Piispa Sihvonen totesi, että esi-merkiksi Kuopiossa työttömien ate-rioita menee päivittäin yhteensä noin 800 neljässä eri jakelupaikas-sa. Joensuussa torstaikeitto on tar-jottu tänä keväänä viiden markan ateriahintaan kello 11-13 välillä vuorottain Rantakylän kirkolla, Pie-lisensuun kirkolla ja Joensuun srk-keskuksessa.

Lisäksi työttömille ajoittain sop-paa on tarjonnut ainakin Joensuun

- Työttömät voivat tehdä ehdo-tuksia muun muassa luennoista, esi-merkiksi siitä, miten kotona selviää työttömyyden aikana.

Noin 40 prosenttia Joensuun kai-kista työttömistä asuu Rantakylässä. Joensuun työvoimatoimisto ja Ran-takylän sosiaali- ja terveysasema ovat myös käynnistäneet vuoden kestävä yhteishankkeen, Hyvin-vointi-projektin, rantakyläläisten työttömien hyvinvoinnin edistämi-seksi.

TEKSTI: LEO HÄRMÄ

Kun työt lopetettiin

Eilen he vielä olivat täällä, istuivat namukalvia juomassa koko päivän. Yksi oli keittänyt kahvin toinen hakenuit maidon kylmäsäädin kolmas avannut pullakäärön pöydälle.

Oltiin kokoontunut ennen töiden alkua: päällekkäiset puhallinset, haukotuksen äänet ja naurun pyrähdykset rikkovat aamuun rymeyden.

Sätkän käry kirjvelsi istujan silmiä

ja kuuma kahvi lämmitti vatsanpohjaa. Tänään he ovat poissa. Huone on kuin näyttämö ilman näyttelijöitä.

Kalusteet ovat jäähmetyneet paikoilleen siihen asentoon mihin viimeiset kosketukset olivat ne saattaneet;

puhdas kahvipannu, zahrainen pöytä,

ryhjäät tuolit ja kolhunut kupit

uintivat täydellisessä hiljaisuudessa.

Hetkessä on loputtoman yön tuntua: aamua ei tule enää koskaan.

He joutuivat lähtemään kun työt lopetettiin.

Ikääntyneet miehet ja naiset,

pirteimmät vuotensa antaneet,

jopa kaksikymmentä vuotta palvelleet

joutuivat lähtemään muualle,

kuka minnekin, noin vain,

kun työt lopetettiin...

JUHA LEHTINEN, ESPOO

Rahan arvo

Sadan markan setelin matkassa kädestä käteen sen arvo nousee ja laskee omistajansa mukaan

Me makaamme

Pääoman omistajat sijaavat vuoteen jossa me makaamme. Me makaamme siten kuin vuoteemme on sijattu.

Päinvastoin

Miltä maailma näyttääsi, jos ihmiset käyttäytyisivät päinvastaisella tavalla: junissa ja linja-autoissa menisivät istumaan toistensa viereen ja kahviloissa hakeutuisivat tuntemattomien seuraan.

Ihmishylky

Ajelehtiva ihmishylky: asunoton alkoholisti

JUHA LEHTINEN, ESPOO

Penninvenytyspäivä

Eero Ollikainen Suomen Kulttaliitosta esitti elävän esimerkein kotitalouden säästömahdollisuuksia. Nelihenkinen perhe voi säästää melkein 5000 mk vuodessa leipomalla "Eeron pitempää leipää". Jos EU tulisi, niin kaikki tasataan. Sää tulee sellaiseksi kuin Islannissa +7C ja vettä vihmo. Portugalilaiset hinnat edellyttävät portugalilaisten palkat. EU:ssa laskisi kaikki "epäterveellinen": rasva, sokeri, viina ja tupakka.

Kuluttajan kannattaa tarkistaa myös tuotteen aikaansaama tulos. Yksikköhinnaltaan kalliimpi pesuaine voikin todellisuudessa tulla halvemmaksi. "Riisto-pesuaineella" voi pestä yksikköä kohti laskettuna 10 koneellista enemmän pyykkiä kuin "säästö-pesuaineella". - Tässä tapauksessa riisto onkin säästöä, totesi Ollikainen.

Suomalainen käy 5,3 kertaa viiikossa kaupassa. Kaupassa voi käydä ihan hyvin 2 kertaa viikossa.

Silloin tehdään kulutussuunnitelma, jonka nimi on ostolista. Säästyä rahaa, säästyä ihmisen, säästyä ympäristöä ja säästyä aika, sanoi Eero Ollikainen.

Velkajärjestelyistä kertoi Olli Salin Helsingin Sosiaalivirastosta.

Velkajärjestelyn voi saada, jos maksukyvyttömyys on aiheutunut pääasiassa ilman omaa syytä. Tällaisia ovat sairaus, työttömyys ja työkyvyttömyys.

Esteitä velkajärjestelylle on useita. Sitä ei myönnetä talousrikollisille, keinottelijoille, pakolijoille, har-

kiten velkaantuneille tai kevytmielille.

Eräs virikeviikolla mukana ollut tiesi, että suomalaisia liikemiehiä oli ollut Australiassa asti opissa. Ajheena oli ollut "kuinka tehdään kannattava konkurssi". Kai nämä olivat vielä saaneet kurssimaksun vähen-

netyiksi verotuksessa tulon hankkimiskuluina? Tämä lienee sitä yrittäjyystoimintaa, joka on valtiollaan suojeluksessa.

MARTTI ILKKA

Työttömien kynäilypiirien satoa työttömyydestä 18.2.94

Päivät ovat pitkiä

postiluukku koalhatta, ei vieläkään valkoista kirjukuorta, rahaa.

Köyhää vihaavat kaikki, vieläpä omat veljetkin, kertoo kuningas Salomo, sananlaskussaan.

Jos olet työtön vailla palkkatuloja, opit tuntemaan erään puolen elämässä, joka ei välttämättä ole kovin ruusuinen.

Työ on tarpeellinen. Sitä voi tehdä monella tavalla, jopa ilman työpaikkaa.

Olet silti ihminen, vaikka olet työtön.

Työ, kotityö, ajattelutyö,

vapaaehtoistyö, oman itsen kehitystyö. Työttömyys, mahdollisuus uudistua!

Aurinko nousee minä lasken suljen säleiverhot, telkeän maailman ulos.

Aurinkoinen päivä, saunpas itseni liikkeelle. Ulkona on paljon kulkijoita - ovatkohan nuo kaikki työttömiä.

500:n päivän aikapommi tikittää - kuulen tikityksen yhä voimakkaammin, mutten ole vielä löytänyt pommia voidakseni eliminoida sen.

"Mene laiska muurausten luo". Kehotetaan sanassa. Menin. Ne kiipeilivät koipiani. Purivat

peijakkaat. Ruiskuttivat kirvelevää happoa. Mitä ne siellä sanassa sellaista neuvovat? - Jos olet työtön, olet monen mielestä ansainnut rangastuksen.

Jos Vaikka on vain muutaman tunnin kuukaudessa osa-aika töissä, joutuu odottamaan kunnes kaukausi on kulunut ja saanut palkkalaskelmat. Sitten vasta voi lähentää KELA:n hakemuksen.

Sitten joutuu vielä odottamaan päätöstä keskimäärin n. 3-4 viikkoa, joskus kauemminkin. 750 mk:aan asti saa tienata ilman, että peruspäiväraha vähenee. Tänapäin olo on kevyt. Kauppalasku maksettu, ja vuokrakin suoritettu, lompakko on ryhjä. Mielen onkaan kevyt olla!

Kullanhuudontaa Ivalon Rönkänajalla

Ennakoilomittautumiset 20.6.1994 mennessä kunkin Työttömien yhdistyksen, josta ne ilmoitetaan välittömästi Iinariseudun työttömille: pj. Lea Karjalainen, Metsäpolku 4 H, 99800 Ivalo, puh. 9697-2629 tai 12630.

Ruokailu: I lämmän ateria tulijaa kohden. Jokainen tulija tai yhdistys porukkinsa kanssa yhdessä järjestävät aamu- ja iltapalatarvikkeita. Jokainen yhdistys kerjää ko. taphattamaan ruokailu- tai muuta torkoitusta varten tarvikkeita.

Yhteistyö ryhmäruokailun osalta: Rovaniemi Siiri Vattulainen, Kemijärvi siht. Aila Kunelius puh. 9692-878405.

Sodankylä siht. Ritva Metsälampi puh. tsto 9693-2823, k.610440, Tornio toimisto 9698-447035, Kemi toimisto 9698-250305.

Ivalolaiset hoitavat Raimo Manttereen johdolla kurssituskun ja hommaavat vaskoolit. Vaskoolista menee pienviiden vuokra, jonka suuruus on vielä epävarma, mutta kenties noin viiden markan tienoilla.

Ruuan hinta on 10 mk, jos ei tule mitään suurempia ostoksia.

Kyyditys: Rovaniemeltä olisi mahdollisuus päästä ns. yhteiskuljetuksella. Jokainen maksaa yhteiskyydeistä 10 mk.

Yhdistykset järjestävät myös iltanuotiolle ja muuhun tarpeeseen sopivaa ohjelmaa. Jokainen osallistujia, jolla on jonkinlainen soitin, ottakoon sen mukaansa.

Jokaisella tulee olla mukana omat astiat.

Yöpyminen tapahtuu teltoissa. Jokainen ottaa mukaan oman telttansa. Sodankyläläiset yrittävät saada yhteisruokailua tai vastaavaa varten armeijan telttoja lainaan.

Toimikunta järjestää arpajaiset, joiden tuotto käytetään kulujen kattamiseksi. Lisäksi, jos rahaa jää, niin ne jaetaan aktiivisesti osallistuneiden yhdistysten kesken. Yhdistykset jakavat tietoa paikkakunnillaan. Pukeutuminen vapaata.

Valkeakoski Soi 29.-31.7.1994

Tervetuloa kauniiseen kesäkaupunkiin, vesien varrelle, musiikin, urheilun ja nähtävyyksien pariin

Jyväskylän Sinfoniaorkesteri ja Anneli Saaristo, Terttu Uhlenius, Jaakko Ryhänen, Raimo Laukka, Mikko Alatalo, Laulu-yhtye Unikuu, Uusrahaanomaiainen Orkesteri...

Varaa myyntipaikka festarikadulle ja "hanurimarkkinoille" puh. (949) 630 601

TYÖVAEN MUSIIKITAPAHTUMA 29.7.-31.7.1994 VALKEAKOSKI

TAPAHTUMATELTITÄ "Aino Soi" perjantaina sunnuntaihin

PERJANTAINA 29.7.

klo 14 Piikkolalun SVHilpailu klo 20 "Minä ja Niemenen"

Työttömien hoastekonsertti Katri Helena, Reijo Kallio, Kiti Neuvonen, M.A. ja Pedro, Mikko Perikö, Harri-Marstio

LAUANTAINA 30.7.

klo 10 Hanurimarkkinat klo 11 Lastentapahtuma klo 16 V.A. Mozartin Taikahuilu klo 18 Isojoki, Mikko Alatalon Ensilokonsertti

klo 20 "Harrastantunut Halarimies" Jani Uhleniuksen juhlakonsertti

...lavastus, puulokkumistely, yöyhteislaulu...

SUNNUNTAINA 31.7.

klo 13 Piruukuhkosta harmonikkoon Suvi Pöytäsoittaja Apollia

Lippu- ja majoitusvaraukset puh. (937) 584 6233, 584 6997 fax (937) 584 5363

Emil Wikströmin museo Taidekeskus Voipala Kari-paviljonki Myllysaaren museo ym.

Tilaa ohjelmaesite

Musiikkitapahtuma ja Matkailu Oy Kauppatori 9, Valkeakoski

Harmaantunut haitarimies juhlii

Jani Uhlenius on hehkuttanut haitaria 30 vuotta

Jani Uhlenius muistelee ensimmäisen kosketuksensa musiikkiin olleen pikkupojan mielikuvituksen tuotetta. Sodan jälkeisinä vuosina perheessä ei ollut radiota, mutta makuuhuoneen nurkassa oli kakkuuni. Jani haki vimmatusti radioasemaa uuninluukkujen nappuloita väännellen ja suu särinä suhista. Melkein aina uuninluukusta löytyi haitaria soittava asema. Pojan kädet vetelivät näkymätöntä kurtua, ja ääni matki palkeiden puhinaa. Ajanmittaan leikistä tuli totta ja hanurista Janille leipäpuu.

Jani pisti pystyyn oman orkesterinsa 13-vuotiaana. Päämäärää musiikkiin ammatillaiseksi kuvasti yhtyeen selkeä nimi - Jani Uhlenius yhtyeineen. Takana oli jo tuolloin muutaman vuoden tiukka harjoittelu.

- Sain haitarin vanhemmiltaan 10-vuotiaana. Talvisin lykin sitä pari kilometriä potkukelkalla Järvenpään asemalle. Sitten tunti junalla Hesaa ja bussilla Aleksis Kivendulle Dallape-muusikko Helge Pahlmanin tunnelille, kertoo Jani ensiaskeleistaan soittajaksi.

Poika keplotteli itsensä yhä uudestaan vanhan venäläisen hienostorouvan vieraaksi, jotta pääsi pianon ääreen.

- Hän kirjaimellisesti takoi päähäni pitkällä kynsilään sormiharjoitusten rytmiä. Tuossa elämäniirissä minulla oli mahdollisuus jo lapsesta oppia erilaisuuteen.

"Veri veti baanalle"

Koulunkäynti maistui Janista pian tervelta. Alaluokkien priimus tuplasi lukion ensimmäisen, kävi armeijan ja heittäytyi musiikin matkaan. Nuori Uhlenius pääsi keskkoulupohjalta Sibelius Akatemian kirkkosuusiikkiosastolle. Akatemiassa kontrabassokin piipahti hänen käsissään.

- Veri kuitenkin veti baanalle. Ensin vierähti neljä vuotta ravintolamusiikkona. Seuraavaksi sain Onni-klovnin ja fakiiri Kronblomin matkassa kipinän lasten kanssa tuihuamiseen.

Edelleen Janin pitkäaikaisin, yli kymmenvuotias lapsille tehty mu-

siikkijuttu on elossa.

- Kierrän kouluja Santiagosta Säkkipäälle-musiikkitunniin kanssa. Siinä on melkein eksotiikkaa, kun Kuusamossa taipaleitten takana pikkukoulun piipusta nousee piukaan pakkaseen savupylväs, ja hyvin kasvatetut lapset toivottavat kuorossa päivää.

Varsinainen käänne musiikkimiehen elämässä tapahtui 60-luvun puolivälissä. Jani tutustui M.A.Nummiseen. Naiseni kanssa eduskuntatalon puistossa-kappale johti miehet yhdessä uusille urille.

Kissa vieköön Uusrahvaanomaista orkesteria

Pari, kolme vuotta taitui yhdessä humauksessa. Syntyi Kissa vieköön, jonka piti olla Nummisen ja Uhleniuksen jäähyväiset sillä erää. Kappaleesta kehkeytyikin hitti, ja Uusrahvaanomaisten orkesterin tahti sen kuin iheni. Pian 25-vuotiaan orkesterin miehitys on vaihdellut vuosien varrella. Onpa kolme orkesterissa

soittanutta siirtynyt tältä iäisyteen. Nykyisin uusrahvaanomaista ovat Uhleniuksen ja Nummisen lisäksi Pedro Hietanen, Kalevi Viitamäki ja Erkki Kahri.

- Orkesteri on aina vaan elossa, vaikka 70-luvun lopulla muut työt veivät minua ja M.A.:ta eri teille. Viime aikoina erityisesti Norjassa on ollut kova suosio päällä.

Vuosi 1977 merkitsi haitarimiehelle uutta lehteä elämässä. Hänet valittiin Uudenmaan läänintaiteilijaksi. 8 vuotta virkaa hoidettuaan Jani jätti tehtävän ja ryhtyi freelanceriksi. Antoisia töitä on sittemmin

kertynyt paljon, mm. elokuva- ja teatterimusiikkia, tv-ohjelmia ja kansainvälisiä festivaalivierailuja. Sävellyksiäkin on parhaillaan syntymässä kaksi.

- Reserviläisjärjestöt ovat tilanneet Järvenpään veteraanipatsaan paljastustilaisuuteen maanpuolustusmarssin. Hyvinkäälle olen tekevässä taidenäyttelyyn avajaisiin sävellystä parille ihmisäänelle ja kiville. Koputtelemistani kivistä gneiss on soimut kauneimmin. Loput instrumentit keräilen kaiketi vaimoni kanssa jostain hiekkakuopalta.

Työtön Nieminen voi olla meistä jokainen

Kiti Neuvonen tuottaa iloista konserttia

Suomessa on puoli miljoonaa työtöntä, ja silti siellä täällä aistii ajatuksen, että työttömiksi jäävät toisen luokan kansalaiset. Totuus on toisenlainen.

- Työttömyys ei katso ikää, sukupuolta tai koulutusta. On käsitettävää, miten meillä Suomessa on varaa heittää hukkaan näin valtava määrä energiaa, ammattitaitoa ja pystyvyyttä, purkaa laulaja Kiti Neuvonen ajatuksiaan suurtyöttömyydestä.

Osa tuosta energiasta on pistetty Minä ja Nieminen-konserttien valmisteluihin. Konserttien talkooväki heittää yleisölle haasteen osallistua iloisin rohkeaan elämäntekseen.

Kitille haasteen toi puhelimen pirahdus viime vuoden lopulla. Musiikkitahtumien toiminnanjohtaja Liisi Suvisuo kertoi valkeakoskelaisen työttömän Jari Salmen konsertti-ideasta. Työttömyyden kipeys - mutta myös mahdollisuudet - ovat Kitille tuttua puhetta. Hän veti koko talven Tampereen työttömien monitoimitalossa naisten ryhmää.

- Pääkkö kun olen ja haasteet kiehtovat, innostun talkoo- ja haastekonserttien tuottamisesta siltä istumalta.

Samalla yhteistyökumppaniksi ryhtyi Työttömien valtakunnallinen yhteistoimintajärjestö. Sen kautta aikanaan jaetaan konsertin

tuotto työttömien kulttuuriharrastuksiin.

Taiteilijoiden korret kekoon

Minä ja Nieminen-konsertissa esiintyy palkkiotta komea joukko suomalaisen viihteen kärkeä. Liikuntahallin lavalle nousee heinäkuun viimeisenä perjantaina Katri Helena, Reijo Kallio Harri Marstio, M.A.Numminen, Pedro Hietanen, Mikko Perkoila ja Anneli Saaristo sekä Unikuu-lauluyhtye.

- Taiteilijoiden työ on toisinaan kausiluontoista eikä palkka koko ajan juokse. Silti taiteilijat ovat viime vuosina keränneet varoja ilman omia palkkioita moneen hyvään asiaan. Se osoittaa vahvaa moraalista ja vastuuntuntoa.

Niin kävi myös kutsun kiirissä Valkeakoskelta.

- Kukaan ei kieltäytynyt talkootyöstä ja tässä listassa on varmasti vain osa niistä, jotka olisivat tulleet mukaan.

Kitin kanssa konserttia kirjoittaa ohjaaja Anita Myllymäki. Juontajapariksi Minä ja Niemisen laulaja saa näyttelijä Kari Kihströmin.

-Puhallamme konserttiin karnevaalin ja urheilujuhlan tunnelman. Maaoittelussa ei kuitenkaan Suomi

häviä Ruotsille, vaan Suomi voittaa Suomen.

Kiti muistuttaa, etteivät laulu ja musiikki sinällään maailmaa muuta. Mutta puhtia ja toivoa Kiti uskoo ihmisten saavan yhteisestä, iloisin rohkeasta elämäksestä.

Tätä elämystä paitsi jää työmiesministeri Ilkka Kanerva, joka kieltäytyi ottamasta vastaan haastetta osallistua Musiikkitahtumien työttömyyden teemapäivään.

- Jos kerran työministeri on pelkuri, on tässä jollekin toiselle päättäjälle tilaisuus osoittaa siviilirohkeutta ja nousta kehään. Tarkoitus on, että konsertissa järjestetään näytösluontoinen nyrkkeilyottelu päättäjät vastaan työttömyys. Työttömien puolelta ei ole vaikea löytää kehään nousijaa.

Tähdet kertovat väkevästä ajasta

Omassa elämässään laulaja Kiti Neuvonen katselee hiljaiselon jälkeen vahvana huomiseen. Murheen ja pelon aika on väistynyt. Myös ystävän laatima tähtikartta osoittaa uuden elämänjakson alkua. Kitin suunnitelmassa on julkaista kesällä sinkku ja syksyllä levy.

Haetko itsellesi työpaikkaa? Mietkö koulutusasioita? Oletko epävarma siitä, millainen työ sinulle sopisi?

Tule työvoimatoimistoon!
Saat asiantuntevaa neuvontaa kaikissa
työelämään liittyvissä kysymyksissä.

Työvoimatoimistosta saa tietoa avoimista työpai-
koista, koulutuksesta, ammatinvalinnasta, yrittä-
jyydestä, työttömyysturvasta ja monesta muusta
työelämään liittyvästä asiasta.

Työvoimaneuvojat, ammatinvalintapsykologit
ja tietopalvelunhoitajat ovat työmarkkinoiden asi-
antuntijoita. He ovat työvoimatoimistossa sinua
varten.

Tervetuloa työvoimatoimistoon. Voit keskus-
tella tilanteestasi virkailijan kanssa tai tutustua itse-
palvelussa tarjolla olevaan tietoon.

Monessa työvoimatoimistossa toimii erilaisia
ryhmiä, joissa tiedotetaan työ- ja koulutusmahdol-
lisuuksista, opetellaan ja aktivoidaan työnhakua,
tehdään urasuunnittelua tai etsitään koulutusvaih-
toehtoja. Ryhmässä voit keskustella samassa tilan-
teessa olevien kanssa ja saada uusia ideoita.

Työvoimatoimisto

TVY valitsi uusia päättäjiä ja työntekijöitä

Hallituksen jäsenten vastuu korostuu

Vuosikokouspäätöksen mukaisesti hallituksen jäsenten vastuu korostuu, joten heidän tulee keskitetysti vastata oman lääninsä työttömien toiminnan ohjauksesta ja koordinoimisesta. Kun yhdistysten määrä koko maassa lähentelee kahtasataa, on yhteyksiin pito yhdestä paikasta mahdotonta. Niinpä uusien kasvojen esittelyn yhteydessä julkaisemme TVY:n hallituksen jäsenten yhteyshenkilöt, joiden tulee toimia linkkinä oman alueensa yhdistyksiin ja TVY:n johtoon.

Uudenmaan lääni:
Markku Kekäläinen/
Helsingin Työttömät
Fredrikinkatu 65 B II krs.,
00100 Helsinki
puh: 90-685 2134,
fax: 90-685 1658

Turun ja Porin lääni:
Mikko Immonen/
Turun Seudun Työttömät
Murtomaantie 1, 20300 Turku
puh: 921-250 0727,
fax: 921-233 4320

Anja Salmi/Salon alueen Työttömät
Viuhonkatu 9, 24100 Salo
puh: 924-431 7780

Pirjo Kankaristo/taloudenhoitaja
Kumpare, 21150 Röölä
puh: 921-378 749

Kymen lääni:
Ilpo Helimoinen/
Etelä-Karjalan Työttömät
Valtakatu 30 A, 53100
Lappeenranta, puh: 953-419 0229,
fax: 953-419 0229

Hämeen lääni:
Terttu Lehtioho/Nokian Työttömät
Yrittäjänkatu 11, 37100 Nokia
puh: 931-341 8438

Veikko Mähönen/
Tampereen Seudun Työttömät
Vuolteenkatu 11, 33100 Tampere
puh: 931-222 3387,

fax: 931-214 2869
Seppo Vainio/
Tampereen Seudun Työttömät
Vuolteenkatu 11, 33100 Tampere
puh: 931-222 3387,
fax: 931-214 2869

Mikkelin lääni:
Matti Vimes/Mikkelin seudun
työttömien toimintajärjestö
Mikonkatu 23, 50100 Mikkel
puh: 955-367 861

Keski-Suomen lääni:
Jyri Kiikka/Keski-Suomen
Työttömien Yhdistys
Schaumaninkatu 1, 40100 Jyväskylä
puh: 941-624 983,
fax: 941-635 230

Kuopion lääni:
Pirjo Kumpulainen/Iisalmen
Seudun Työttömät
Karjalankatu 5, 74100 Iisalmi
puh: 977-173 44

Pohjois-Karjalan lääni:
Sirkka-Liisa Mikkonen/
Keski-Karjalan Työttömät
Leipurintie 3, 82500 Kitee
puh: 973-413 108

Vaasan lääni:
Jari Vuorinen/Kokkolan Työttömät
Pakkahuoneenkatu 5,
67100 Kokkola
puh: 968-831-5514

Mårten Grönholm/Närpiön
Seudun Työttömät
Östragrenden 2, 64200 Närpiö
puh: 962-418 73

Oulun lääni:
Jorma Aho/Oulun Työttömien
Oma Apu
Rautatiekatu 1, 90100 Oulu
puh: 981-311 5351,
fax: 981-311 9651

Lapin lääni:
Risto Kontio/Rovaniemen Seudun
Työttömät
Maakuntakatu 4,
96100 Rovaniemi
puh: 960-345 250,
fax: 960-345 853

Akustisen musiikin leiri Sodankylässä

Sodankylän työvoimareservi ry. järjestää työttömille akustisen musiikin leirin kesä-heinäkuun vaihteessa, tarkemmin sanoen 27.6. - 1.7. Paikka on Kolarin Tiurajärven sijaitseva Elämäntapaliiton kämpähotelli Tiurajärvi. Tapahtuman järjestävät yhdessä Sodankylän työttömien yhdistyksen kanssa Pellon ja Rovaniemen yhdistykset sekä TSL ja ELO ry. Rahoituksessa on mukana myös työministeriö.

Leirin yhtenä lähtökohtana on raittiustyön edistäminen ja se on suunnattu työttömille, erityisesti Lapin ja Oulun läänin alueilla asuville. Leirin ohjelmassa on luentoja, ryhmätyöskentelyä, verstaata sekä vapaa-ajalla mm. luontopolkua ja kalastusta. Leirin lopuksi perjantaina siirrytään mahdollisesti Ivalon Kullanhoidontapahtuville.

Ilmoittautumiset tulee tehdä 15.

kesäkuuta mennessä oman paikkakunnan yhdistyksen tai Sodankylän yhdistyksen kautta, jonka puhelin on 9693-28243. Ilmoittautumismaksu on 100 mk peritään leirille tultaessa. Mikäli leirille ilmoitetaan työssäolevia, he maksavat sekä majoituksesta että ruuasta (paitsi jos ovat omilla eväissä) molemmista 46 markan suuruisen maksun.

Leirin järjestäjät toivovat rahallista tukea, jonka voi osoittaa: AM-leiri, Tiurajärvi, tilinumero on SYP 210 118 - 4865/STR ry. Lisätietoja leiristä antaa Kyösti Selkälä numeroista 9693-28243 tai -14391, tai ELO ry./Riitta Pakaslahti, puh. 90-739 122.

Sodankylän työttömien yhdistys on mukana myös 8.-12. kesäkuuta pidettävillä Sodankylän elokuvafestivaaleilla, jossa yhdistyksen myyntipisteessä on tarjolla halpaa ruokaa ja kirpputoritarvareita.

Keski-Suomen työttömät risteilevät

Keski-Suomen työttömät seuraavat presidentti Martti Ahtisaaren esimerkkiä risteilemällä uudella Keitele-Päijänne-kanavalla. Laiva on M/S Suomen Suvvi ja päivämäärä 14. heinäkuuta. Lähtö tapahtuu Jyväskylästä klo 9.00 ja paluu Suolahteen suuntautu-

neelta reissulta tapahtuu noin klo 19.00. Matkan hinta on 65 mk/hlö. Mukaan mahtuu 200 henkeä eli koko laiva on varattu työttömille ja heidän perheenjäsenilleen. Ilmoittautumiset mahdollisimman pian paikallisiin työttömien yhdistyksiin.

TVY:n uudet kasvot esiintelyssä

Työttömien valtakunnallinen yhteistoimintajärjestö piti vuosikokouksensa maaliskuussa Rovaniemellä. Järjestön puheenjohtajaksi valittiin edelleen Mikko Immonen Turusta. Varapuheenjohtajaksi valittiin Martti Vimes Mikkelistä ja sihteeriksi Anja Salmi Salosta. Vuosikokouksen päätöksen mukaisesti TVY:n hallitus valitsi huhtikuun puolivälissä järjestölle kaksi työntekijää puolen vuoden työsuhteeseen. TVY:n tiedottajaksi ja Karensisanomien toimittajaksi valittiin Hannu Oittinen, jonka toimipaikka on Tampereella. TVY:n työntekijäksi Helsinkiin valittiin Sirkka Rajala.

Martti Vimes

Sirkka Rajala

"Lääninhäirikkö"

Varapuheenjohtaja Martti Vimes määrittelee itsensä yhdellä sanalla "entiseksi lääninhäiriköksi", joka työttömien liikkeen lisäksi ollut organisoimassa yhtä jos toistakin. Entinen talonrakennusalan ammattilainen on viimeksi työskennellyt pakolaisavustajana SPR:n Visulahden pakolaiskeskuksessa.

-Olen yrittänyt luoda painetta päättäjiä kohtaan, jotka eivät vielä ymmärrä työttömyyden inhimillistä ja yhteiskunnallista vakavuutta. Olin perustamassa työttömien yhdistystä Mikkelin, joka aloitti toimintansa joulukuussa 1992, Vimes kertoo.

Sitä ennen Mikkelin läänissä on ollut työttömien toimintaa Kangasniemellä, mutta Mikkelin perustettiin ensimmäinen varsinainen yhdistys. Sen jälkeen läänin alueelle on perustettu kymmenkunta yhdistystä. -Talonrakennusalan työttömyys on Mikkelin seudulla noin 60 prosenttia, eikä valoa ole juurikaan näkyvissä. Kaupunkia on yritetty saada investoimaan rakennusallelle, ja ehkä pieniä toiveita on olemassa, Vimes kertoo.

Mikkelin yhdistyksen toimintamuotoja ovat mm. monipuolinen liikuntaharrastus, tietotekniikka ja muu opintotoiminta, mm. yhteistyössä kansalaisopistojen kanssa. Työ Mikkelin -koulutusprojekti alkaa elokuun alussa yhdessä aikuisoppilaitoksen ja sivistysjärjestöjen kanssa. Lisäksi yhdistys puhuaa eri tahojen kanssa "agenttiryhmiä" elinkeinoelämän puolelle, tavoitteena mikä muu kuin työ.

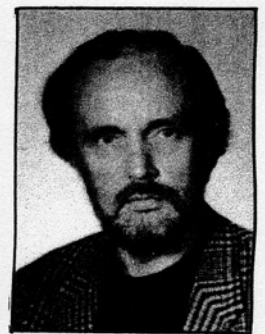
"Teknisten ay-aktiivi"

TyöSalo -projektissa sihteerinä toimiva Anja Salmi toimii nyt siis sihteerinä myös TVY:n hallituksessa. Viime vuoden elokuussa alkanutta kahden vuoden projektia hoitava Anja Salmi on "osa-aikatyöntekijä", kuten hän asian ilmaisee. Vastuuta hoitavansa toimintajana ja työohjauksena Anja Salmi on vapaa-aikoinaan toiminut kouluttajana vuodesta 1977 lähtien.

-Niin kauan kuin olen ollut työssä, olen ollut myös ay-aktiivi-

Anja Salmi

Hannu Oittinen

vi. Aluksi TEVA:ssa ja sittemmin Teknisten liitossa ja STTK:ssa. Tällä hetkellä toimin puolet vuorokaudesta työttömien asioiden ajajana, koska täällä kentällä tekemistä riittää. Tärkeintä on, että työkyky ja henkinen vireytyminen säilyvät työpaikan löytymiseen asti, sanoo Anja Salmi. Hän omalla vireytään on ylläpitänyt nimenomaan ammattiyhdistystyö. Hän on ollut sekä Teknisten liiton että STTK:n valtuuston jäsen, Teknisten liiton koulutusvaliokunnan varapuheenjohtaja. Salon Teknisten puheenjohtaja hän on tälläkin hetkellä.

"Ikuinen kartoittaja"

Ennen nykyistä tehtäväänsä Hannu Oittinen ehti olla puolitoista vuotta työttömänä, mikä ei ollut hänelle mitenkään uutta, sillä työelämänsä hän aloitti Vesannon syrjäkylällä Pohjois-Savossa - työttömänä. Kuopion, Jyväskylän ja m. ym. kautta kymmenen vuotta sitten Tampereelle kotiutunut Oittinen aloitti toimittajana vuonna 1985. Lehtikirjoittajakokemusta tosin on parin vuosikymmenen ajalta.

Akateemisen koulutuksen sijasta Hannu Oittisellä on takanaan ammattikoulun kartoittajalinja, työä VR:llä, TVL:llä, kunnilla sekä mm. yksityisen insinööritoimiston palveluksessa. Parissa työväenlehdessä työskennellyt ja Tampereen sanomalehtiymäyhdistyksen hallituksessa

"Heti HeTY:yn"

TVY:n Helsingin toimiston työntekijäksi valitti Sirkka Rajala on myös Helsingin Työttömien sihteeriksi. Parikymmentä vuotta matkatoimisto- ja pankkialalla työskennellyt Sirkka Rajala saneerattiin pankista pois vakanssi lakkauttamalla syksyllä 1992.

Viime vuoden syksyllä on tuli mukaan työttömien toimintaan ja valittiin hetimiten yhdistyksen sihteeriksi, toisin sanoen heti HeTY:yn. Kipinä mukaantuloon oli lehti-ilmoitus, jolla haettiin päivystäjiä SPR:n kriisipuhelimeen.

Hänen tehtäviensä TVY:ssä kuuluu yhteydenpito ministeriöihin, ammattiliittoihin, kirkollisiin ja sosiaalista toimintaa harjoittaviin tahoihin. Esimerkiksi valtakunnallisten Kansalaistalokoiden vastuu on TVY:ssä hänellä.

-Muistuttaisin tässä Karensisanomien lukijoita työttömien ihmis-oikeuspäivistä, jotka pidetään 24.-26. lokakuuta Järvenpään Seurakuntapöytästä. TVY on jo vuoden päivät osallistunut tapahtuman valmisteluun.

Tampereen työttömät retkeilevät

Tampereen Seudun Työttömien kesäretkelytoiminta alkoi toukokuun loppupuolella reissuilla Seitsemisen kansallispuistoon. Seuravana on vuorossa retki Valamon ja Lintulan luostareihin 8.6. Lähtö on Tampereen Keskustorilta klo 5.30. Hinta on 140 mk ja se sisältää kuljetuksen laivamatkoinen sekä ruuan ja kahvin. Lisäksi on lu-

vassa jotain kivaa. Heinäkuun alussa on vuorossa teatteriretki Myllykolon Kesäteatterin Hämeenkyröön, jossa esitetään Panu Rajalan näytelmä Sirppi ja Vaasara, joka kertoo Arvo Poika Tuomisen elämästä. 85 markan hintainen reissu sisältää kuljetuksen, lipun sekä pullakahvit välillä Lähtö on la 2.7. klo 13.30 Keskustorilta

Vanhan kirkon edestä. Viimeisenä on 24 tunnin täyshoitoreiteily Venäjän Suur-Saaren, matka 4 C-luokassa maksaa 220 mk. Hintaan sisältyy kuljetus, aamiainen, lounas ja päivällinen. Lähtö on Tampereen Keskustorilta 17.7. klo 11.30.

TUL Turku tarjoaa liikuntaa ja elämyksiä

TUL Turku-tapahtuman osanottajat täyttävät Turun ja ympäristökuntien liikuntapaikat kesäkuun 10-12. päivinä. Kaikkiaan 30 000 osanottajaa on tulossa tähän vuoden monipuolimpaan suomalaiseen liikuntatapahtumaan. Urheilijoiden ohella mukana on myös muita liikunnan ja kulttuurin harrastajia.

Osanottajamäärältään suurin laji on jalkapallo.

- Siihen on ilmoittautunut 250 joukkuetta eri puolilta maata. Kaikkiaan se tietää runsaan 3000 pelaajan suurturnausta. Myös muut palloilulajit lento- ja koripallo ovat näyttävästi mukana. Jalkapallon ohella niissä järjestetään mittavia nuorten ja aikuisten turnauksia, kerhoto projektipäällikkö **Jarmo Tuomiranta**.

- Kaikkiaan Tul' Turku -tapahtumassa kilpaillaan 37 lajissa. Mukana on sekä kansainvälisiä että kansallisia kilpailuja ja TUL:n mestaruuskisoja. Huippuja nähdään erityisesti uinnissa, jossa kilpailevat maamme parhaat yhdessä muun Euroopan parhaimmiston kanssa.

TUL' Turku -tapahtumaa edel-

tää 1500 nuoren Lete-riemuleiri Sauvossa, noin 50 km:n päässä Turusta. Varsinaiset avajaiset ovat perjantai-iltana 10.6. Aurajoen rannalla ja vähän joessakin. Ilta jatkuu Aurajoki-happeninginä lähes auringon nousuun asti ja tarjoaa muun muassa katutanssia, musiikkia ja markkinatunnelmaa.

Lauantai on todellinen monipuolisuuspäivä. Kilpailujen lisäksi ohjelmassa on muun muassa lastentahtuma Seikkailupuistossa, veteraanien tapaaminen VPK:n talossa sekä ay-väen ilo ja elinvoimaa seminaari Kulttuuritalossa. Kuntopelit-puistossa on mahdollisuus kokeilla uusia ja vähän vanhempiakin kuntopeliejä. Päivä huipentuu Typhoon-hallissa järjestettävään TUL-treffeihin ja nuorisodiskoon. Treffeissä tapaamme myös Cat Cat -duon, Ressu Redfordin ja Vilperin perikunnan.

Pääjuhla on sunnuntaina 12.6. Urheilupuistossa ja sitä edeltää perinteinen, mutta uusi-ilmeinen juhlarasari. Juhlaan osallistuu Tasavallan Presidentti Martti Ahtisaari puolisoineen ja siinä esiintyy kaikkiaan 7000 eri-ikäistä voimistelija ja urheilijaa.

Turun seikkailupuisto täyttyy TUL' Turku-tapahtuman pienimmistä ensi kesäkuun 10. päivänä. Tässä rakennelmia testaamassa urheiluvaliokunnan puheenjohtaja Martti Raikasniemi, projektipäällikkö Jarmo Tuomiranta ja tiedotuspäällikkö Irja Appelroth.

Irokeesipallosta uusi suosikkipeli!

Tänä keväänä Intercrosse eli haavipallo teki maihinnousun Tampereelle. Koulun liikuntatunneilla oppilaat innostuivat niin, että riistivät mailat opettajien käsistä.

Eikä mikään ihme, irokeesit ovat pelanneet haavipalloa jo tuhat vuotta, eivätkä ole vielä kyllästyneet.

Kun kovakuntoisten irokeesien maalien väli vaihteli 450 metristä aina aina kilometriin asti, eikä sivurajoja tunnettu, niin nykyään kentän mitat ovat 100 x 55 metriä.

Irokeesien pelit olivat hurjia ja kestivät auringon noususta auringonlaskuun ja joskus useita päiviäkin. Ottelut muistuttivat lähinnä heimosotia, sillä peliin osallistui

kerrallaan sadasta aina tuhanteen raavasta soturi. Jos peliin osallistuva soturi ei ollutkaan huippukunnossa, heimon naiset tulivat ja pieksivät kepeillä, mikä takasi ehdottoman harjoittelumoraalin.

Nykyään peliaika lacrossessa on 4x15 minuuttia ja maalivahdin lisäksi kenttäpelaajia saa olla yhdeksän.

Kun ranskalaiset 1600-luvulla saapuivat Pohjois-Amerikkaan, he huomasivat intiaanien mailan muistuttavan piispan sauvaa, mistä nimi "lacrosse".

Lacrosse muistuttaa jääkiekkoa, jonka kerrotaan saaneen alkunsa lacrossen pelaajien siirtyttyä luistimille. Se on kontaktipeli, kuten

jääkiekko ja pelaajat käyttävät ylävartalossa suojuksia.

Pelistä on myös pehmeämpi versio, intercrosse, jossa kontaktit ovat kiellettyjä. Sisätiloihin peli soveltuu hyvin, sillä mailalla ei saa lyödä palloa.

Intercrossessa ja lacrossessa palloa saa kuljettaa vain neljä sekuntia kerrallaan ja lyömällä haavin maassa olevan pallon päälle peli katkeaa ja katkaisija saa sen jälkeen syöttää pallon vapaasti peliin.

Eikun peliksi vaan!

TEKSTI JA KUVA:
TIMO PAAKKUNAINEN

Haavi- tai irokeesipallo ei ikää, kokoa tai kuntoa kumarru. Pelin oppii äkkiä, se on nopeampoisista ja mikä tärkeintä, se on hauskaa.

TUL' TURKKU - TAPAHTUMA 1994

10-12.6

Vuoden monipuolisin liikuntajuhla

- # 30 000 osanottajaa
- # yli 30 urheilulajia
- # harraste- ja kuntoliikuntaa
- # nuorten LETE-leiri Sauvossa

AVAJAISET

9.6. klo 21.00 Aurajoessa ja sen rannalla

TUL-TREFFIT

10.6. klo 20.00 Typhoonissa
(40mk/henkilö, kisapassilla -50%)

PÄÄJUHLA

11.6. klo 14.00 urheilupuistossa
(30mk/ henkilö, kisapassilla vapaa pääsy)

KYSY LISÄÄ:

TUL Turku -toimisto, Turun kaupunginteatteri,
puh. (921) 2331 350